

ALFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadványban átvéve
 Helyi ár... 10 k.
 Helyi ár... 6
 Helyi ár... 20 k.
 Helyi ár... 8
 Helyi ár... 20 k.
 Helyi ár... 8
 Helyi ár... 20 k.
 Helyi ár... 8

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Kiadóhely: Nagyvárad, Apáczai-utca 2.
 A kiadványt a Magyar Királyság és a Szerbiai Királyság kiadói jogokkal kiadja.
 A kiadványt a Magyar Királyság és a Szerbiai Királyság kiadói jogokkal kiadja.
 A kiadványt a Magyar Királyság és a Szerbiai Királyság kiadói jogokkal kiadja.

NAGYVÁRAD okt. 24.

Párt és bizottság.

(—a.) A szabadelvű pártnak programmkészítő, népies néven kigondoló kilenczes bizottságát, melynek kezébe van letéve a válság s az ország sorsa, egy hónappal ezelőtt, a chlopyi hadparancs és az ezt magyarázó királyi manifesztum hatása alatt küldte ki a szabadelvű párt, hogy készítse el a szabadelvű párt katonai programját.

Erre bizony szükség volt. Kár, nagy kár, hogy előbb nem tették.

Mikor az ominozus, annyi bajt okozott katonai javaslatok a szabadelvű párt elé kerültek, Apponyi tudvalevőleg egy memorandumban fejtette ki álláspontját. Ha a nemzetnek újabb katonai terheket kell viselnie, ám legyen, de Apponyi és társai csak úgy vállalják érte a nemzet előtt a felelősséget, ha a nemzetnek a kiegyezési törvényben biztosított követeléseit teljesítve lesznek.

A memorandum nagy bajt okozott a pártban. Széll jól tudta, hogy Apponyiék támogatása nélkül nem tud a párt sikeresen megküzdeni a függetlenségi párt fenyegető támadásával s ezért nagy súlyt fektetett rá, hogy Apponyiékat bent tartsa a pártban; de jól tudta azt is, hogy a követelések nagy bajt okoznak a pártban, esetleg bomlásra vezetnek.

Egy darabig a kulisszák megett folyt a két pártvezér küzdelme. Mikor aztán Singer indiskrecziója kipattantotta a ku-

lissza-titkot, Szentiványi javaslata a párt elé vitte a dolgot. Széll a követelések egy részét rögtön elfogadta, a többire a korona felhatalmazásából ígéretet tett.

Az Ausztriában szolgáló magyar tisztek áthelyezése nem egyszerre ugyan, de fokozatosan meg fog történni, a czimer és jelvény kérdését majd alkalmasan megoldják, a magyar nyelv tanítását kötelezőleg elrendelik a kadétiskolákban s a katonai perrendtartás reformjánál figyelemmel lesznek a magyar nyelv jogaira.

Széll és Fejérváry egyöntetűen tették e kijelentéseket az ország színe előtt, — fel sem lehet tételni, hogy a korona felhatalmazása nélkül tették volna.

De a bécsi lapok már akkor figyelmeztették a szabadelvű pártot, hogy a katonai követelésekkel — tilosban jár. Ez a párt az egyházpolitika idején ígéretet tett Bécsben, hogy ha az egyházpolitikai reformokat megkapják nem fogja háborgatni a katonai kérdéseket.

E párt azonban már nem volt a régi, mert a fuzió által új elemek vonultak be, melyek befolyásra jutottak a pártban.

De különben is az Apponyi-féle követelésektől, melyekre ugys csak ígéretet kaptak a kormánytól, messze eltérelődött a vita az obstrukció folyamán.

Mióta a függetlenségi párt 67-es alpra helyezkedett s az általa soha el nem fogadott, sőt mindig ostromolt kiegyezési törvények végrehajtását sürgette, a választó kerületek s ezekben a szabadelvű pártok ugyszólván egyértelműleg sorakoztak a nemzeti követelések mellé.

E követelések pedig messze túlhaladták a pártnak Apponyiék által kibővített programját. Magyar kommandó s más effélék kerültek az eddigi jámbor óhajtasok mellé.

Mikor a hadparancs és az ezt követő manifesztum után a király akaratáról értesült a szabadelvű párt, — csak akkor vette észre, hogy hová jutott az obstrukciónak mindent magával sodró medrében.

A király tanácsosainak meglepetve mondotta, hogy 36 esztendeje mindig hallgattak a nemzetnek e kívánságairól s mindeddig másképpen magyarázták előtte a kiegyezési törvényt, mely neki felségjogokat biztosít s azokhoz ragaszkodik is.

Ekkor látta szükségét a szabadelvű párt, hogy bizottságot küldjön ki katonai programjának kidolgozására.

Egy hónap óta dolgozik e bizottság, de a bécsi urakon kívül senki nem látta elaborátumát. Még annak sem számolt be róla, akitől mandátumát kapta.

Látatlanban mi sem ítéltünk erről az elaborátumról, de abból, ami kiszivárgott, úgy vesszük észre, hogy a párt-egység fentartása volt itt is a főczél. Ezért ment olyan nehezen a dolog, ezért kellett formulákon törni a fejüket.

És végre mikor sok fejtörés után olyan formulát találtak ki, amelyet Apponyi is, Andrássy is, Tisza is, Bolgár is, Münnich is aláírtak, a felségjogokat is fentartotta, a nemzet jogait is megvédte — akkor jön Bécsből a hír,

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Mikor a könnyű beszél.

Írta: Georges D'Esparbés.

Ezernyolczszáztizenegy.

Pelyhes, csipkés bodros dunnácskában a kis római király. Fejedelmi bölcsője mellett a hajlongó Montesquion grófnő, az ápoló és dajkasereg visszavonult, hogy ilyenkor, reggel a császár zavartalanul gyönyörködhesse fia gyarapodásában.

A császár azonban rövidre szabja e látogatásokat. Megveregeti a gyermekkirály pufók arcocskáját, utasítja a grófnőt, hogy ne hallgasson az orvosokra, akik elpuhítanak fiát; edzett katona kell Franciaországnak s nem göndörfürtű bábu.

Azután sarkon fordul s indul könyvtárába, hogy a térképen második Napol-on részére bővítsé birodalmát.

A folyosón egy öreg gránátos tisztelgését viszonozza. Ismeri őt, a wagrami sikon vitézségének szemtanúja volt. Néha meg is szólítja.

Ilyenkor kevélyen dülleszt ki mellét a veterán s mennyei öröm ragyog fonnyadt arcán.

— Izzadtunk Wagramnál, Grengier, izzadtunk. De fázunk jövő el! Hideg a világ arra, muszkaföldön, ahova készülünk!

Néha, amikor meglehetősen távozik fia bölcsője mellől, azt is megkérdi tőle:

— Láttad a fiamat Grengier? Ugy-e erős, egészséges gyermek? Ugy-e szép a római király?

Ilyenkor az öreg katonaszív tulárad s a kisodrott ősz bajuszra egy forró könnyecpp gördül.

És a császár elégedetten bólint, megérti öreg gránátosa néma választát.

Ezernyolczszáztizenkettő.

Moszkva lángokban. Hóval borított síkság,

dermesztő hideg, éhség, vereség az egész vonalon.

A dicső francia hadseregben felbomlott a rend, már csak horda, amely visszavonulás közben nem harcvágyból támadja meg a kóborló kozák csapatot, csak az ellenség meleg ruhájára vágyik.

Este a társzekerek mellett tüzet raknak s kémlelve vizsgálják egymást. Ki rejteget egy kis szalonnát? Egy maroknyi rizst? Száraz kenyérhéjat? Erőszakkal veszik el attól, aki vonakodik megosztani bajtársaival utolsó falatját, leszurják azt, aki alattomban, egymaga fogyasztja el.

A sziveket dermeszti, a nyelveket bénítja a hideg. Csak elvétve szólanak. Esznek s morgván merednek a lángokba. Ha egyik-másik sebesült a tűzhöz furakodik s ott összerogy, csak a lábukkal lökik félre, ne feküdjék utjukban.

Benn a táborban az egyedüli zaj a tűz pattogása, künn a beláthatatlan hómezőn az egyedüli mozgó árny a bolyongó császár.

FÁBRY TESTVÉREK

nagy áruháza

Nagyvárad, Olaszi, Fő-utca.

Telefon szám 76.

Egyedüli keresztény kalap és uri divat üzlet Nagyváradon.

Őszi és téli idényre legújabb divatu uri és fiu kalapok, női, férfi és gyermek Budapesti kézimunka készítésű **CZIPÓK**, a legnagyobb választékban *férfi fehérneműek, keztyűk, harisnyák s mindennemű uri divatcikkeek*, meglepő szép választékban. 446

Lelkiismeretes kiszolgálás.

Elősmert szolid bevásárlási hely.

hogy a király nem fogadja el a bizottság munkáját.

Lukács miniszter referálása után ujabban is ülésezett a bizottság, melyen állítólag fentartotta eddigi határozatát. Lukács pedig ott áll ismét Bécsben várva a király döntését.

E döntést nem hozta meg a mai nap sem — Lukács tovább is Bécsben marad. Az ország pedig izgatottan lesi a döntést, melytől nemzeti kívánságai teljesülését s egy hosszú ádáz küzdelem befejezését várja.

A v á l s á g.

A mai kihallgatások. — Döntés nincs.

Az első hiteles értesítés, amely a bécsi audienciáról hirt ad, délben tizenkét órakerkezett. Eszerint Lukács László és Khuen-Héderváry már hajnaltól kezdve tanácskoztak a bankassei magyar házban. Reggel nyolcz órakerkezett a király meghívását a fél tizenkét órakerkezett audienciára. Lukács Lászlót már tegnap értesítette a király, hogy délelőtt tíz órakerkezett.

Lukács László háromnegyed tíz órakerkezett az audienciára, amely teljes óráig tartott. Mint Bécsből tudják a miniszter jelentést tett a királynak küldetése eredményéről. A király meghallgatta Lukács előterjesztését, de a döntést fentartotta magának. Lukács a király rendelkezése folytán még Bécsben marad.

Lukács után Khuen-Héderváryt fogadta a király. A miniszterelnök kihallgatása eredményéről eddig nem érkezett jelentés.

A képviselőház összehívása.

A képviselőház ma délelőtt ismét azt a képet mutatta, amit a válság utolsó heteiben megszoktunk. Az olvasóterem, a folyosók tele voltak képviselőkkel, akiket főleg az érdeklős kíváncsiság hozott el, vajjon már ma délelőtt átadják-e Apponyi elnöknek a Ház sürgős összehívására vonatkozó kérvényt.

November nyolczadikán a negyedik hadtest roncsa, husz-huszonöt emberből álló csapat, tűzerek, huszárok, gránátosok táborát ütötték a viazmai síkon. Volt közöttük egy öreg tábornok is, akinek brigádját Ghordna mellett verték széjjel, akkor ütött fejébe léket egy kozáktiszt, azért a széles kötés homlokán.

A tűz köré dideregve gyűlt össze az a néhány edzett vitéz, aki még eddig diadalmasan megküzdött két legádázabb ellenségével: a torokgyikkal s az éhséggel.

A szakács, egy főhadnagy puskacsóval kavarta a bográcsban párolgó lóvért, míg társai kezüket melegen, türelmetlenül lesték, mikor forr fel a levesük.

A lobogó láng megvilágította e komor arcokat. Javarészen ősz bajszú veteránok voltak, badviselt, világlátott katonák, akik Egyiptom gúláiról is beszélhetek volna, de miért emlékezzenek a boldogabb időről?

Egy öreg gránátos, undok, büzös borsapokban, amelyben inkább biénafőhöz hason-

Apponyi is már korán bejött a Házba s fogadta a megszokott látogatóit: Szentiványi Árpád, Ivánka Oszkár, Vancsó Gyula voltak nála. Az elnök déli 12 óráig várta a Szedekényi-párt küldöttségét, azonban délelőtt nem kérték a Ház összehívását. A kérvényt valószínűleg hétfőn adják át Apponyi Albert elnöknek.

Egy éj Nagyváradon.

Még bizonyítani is felesleges, hogy művelt lelkeknek azokat mondhatjuk, a kik rendelkeznek a műveltség általános és elfogadott kellékeivel.

Hogy magát műveltnak érezhesse és mondassa, erre törekszik minden ember. Kezdve a krajczáros lapok olvasóitól fel egész az evolúció bölcseleinek tanulmányozóig. Es önhitt meggyőződésükben e naivságukat levélközött alakok, már képzelik magukat valaminek, képzelik legalább is művelt embereknek, mert nem tudják, és nem tudják azért, mert nem olvasták, hogy a műveltségnek az élet a valódi iskolája, nem pedig a könyv.

A multkor egy társaságban voltam. Falu, egy birtokos kedves kis tanyáján. Kellemesen telt az idő és a mi városi embernek oly szokatlan, fesztelenti, bizalmasan, otthoniasan.

Egyszerre egy fiatal lánnyal kerültem össze. Társalgás közben ráterelődünk a könyvekre.

Es meghökkenem. Az a szép fiatal lány úgy beszélt az Ejjeli menedékhelyről, a Sötétségről, Gorkijról, Tolsztojról és a többi felkapott lángelméről, mint egy fanatizált hívő. A falusi lány szinte sajnálkozva nézett végig rajtam, a városi emberen, és én ennyire hátra vagyok maradva, . . . hogy nekem a szemét és pocsolya álköltészetem nem tetszik.

Hiába érveltem én avval, hogy az igaz, szép és jó keresése, az idealizmus, és hogy az idealizmus az érzékfeletti eszmékért való lelkesedés, mert ő nagysága rögtön kész volt a viszonzalással, hogy a valódi szép az igazság talapatán nyugszik.

— Az igazságot pedig hol keresse az ember? Az életben. Abban az életben, melyet eddig nem mertek és nem akartak megírni.

Csendes otthonomban most vasárnap este sehogy sem találtam magam. Nem volt kedvem semmihez. A gondolatok és emlékezések felváltva kavargtak bennem, míg egyszer csak

litott, méléző szemmel tekintett a lila lán-
gokba.

— Jó, hogy a kicsike nincsen közöttünk, — mondá bús mosollyal, — fázna, nagyon fázna, talán meg is hülne szegény.

A tábornok egykedvűen tekintett körül.
— Ki beszél? Mit beszél? Vagy ugy, Grengier!

A gránátos pedig ábrándozva folytatta:
— Ma, éppen ma, husz hónapos a kis római király.

Es suttogó szavai annyi meleget árasztottak, hogy a jégkéreg leolvadt a rideg katonaszivekről.

— A római király, — ismételték meghatva a többiek.

Csak egy gyermekember, egy kis sebestült hadnagy, aki a tüztől távolabb dideregve kurgott, jegyzé meg szárazon:

— O nem fázik, mig mi . . .

Itt elakadt a szava, arca elkékült, feje lehanyatlott, immár a kis hadnagy sem diergett.

ugy éreztem, hogy a falusi kis lánnyal való beszélgetésnek a hatása alatt állok.

Kint a ködös, egészségtelen ősz eső szitált, a legjobb alkalom tapasztalni. Elin-dultam, hogy találjak egy éjjeli menedékhelyet, beszélgessek az alsó százezer képviselővel és hogy keressem az igazságot.

A Bémer-térig zajtalan csendben értem fel. Ott már a kávéházakból kiszűrődő gáz-lángok fénye és kihallatszó cigányzene ad némi monoton változatosságot. A bérkocsialomason álmos konfliktus bóbiskálnak és a járdán hölgyek járkálnak. Társadalmi érintkezést csak a rendőrségi épületre szorítkozik, de azért eléggé divatosan fel vannak öltözve. Az eső elől még be is térhetnének akár-melyik kávéházba, de nem szabad nekik. Hát miért? Hisz elég megtestesült típusai ők a realizmus személyesítőinek? Hát ez igazság?

Beérek a Szt. László-térre. Itt már nyű-zsögnek a szerencsésének, mert az éjjeli élet szinte tobzódik. Egyik helyről női zenekar, másik helyről orpheumgajdolások hangjait lehet hallani. Itt találtam némi igazságot. A járdán alig lehetett mozogni a munkás és iparos emberektől. Mind egyik helyiségből ki, a másikba be. Hisz igazsága van neki. Azért dolgozik hat napon keresztül, hogy a hetedikén pihenjen, vagy mulasson egy kicsit. Ha egy kicsit jobban belemelegszik és megesik, hogy elkölti egész keresetét, ördög vigye! egyszer élünk ugyanis. — Hogy odahaza a porontyok nem fog-nak majd enni kapni, hát . . . lesz a még rosszabbul is.

De mi az! Jön a huszár járőréség egyene-sen a Kert-utcába. Mire oda érek, már az egyik vendéglőből hoznak ki egy huszárt, a kardja azonban nem volt az oldalán, hanem az egyik járőr kezében van — összetörve. A czi-vilek meglegedetten állnak a korcsma kapu-ban mig csak el nem tűnnek a láthatárról a huszárok. Akkor aztán bevonulnak és felhang-zik a nóta: Ladi ladi lom . . . De nem tart sokáig mert éktelen verekedés, lárna és zaj váltja fel, és rá nemsokára az ablaküvegen keresztül egy sörösüveg repül ki az utcára és vágja fejen az előttem haladó tűzerek egyikét. Eszeveszetten rontanak be erre ezek is a korcsmába és a hogy a zaj növekszik, azon tűnődöm, hogy ha egy pár lépéssel előbb megyek, a sörösüveg engem talál. Ez lett volna talán az igazság?

A Szacs-vay-utcából egy női személyszalad sivalkódva el közvetlen előttem és a lába nyomában egy kis tömzsi paraszt kamasz. A Kert-utca közepén megkapja, gáncsot vet neki, úgy hogy a női személy elvágódik a sár és pocsol-yába. A kamasz erre neki áll és nem a kezé-

— Pufók arczu, rózsás gyermek, — áradozott Grengier. — És erős! És egészséges! — Maga a császár mondotta nekem tavaly, illyentájt.

Az öreg már nagyhaegon, tüzzel beszélt, a főhadnagy, aki éppen akkor dobott egy marék rizst a párolgó lébe, azt gondolta:

— Ennek is most főzöm az utolsó vacso-ráját, ha ugyan el nem emésztí őt addig a deliriuma.

— Különben a tábornok ur is látta, ő is bizonyíthatja — dörögte Grengier.

A tábornok azonban éppen akkor hör-pintette ki utolsó csöppig a fél üveg pálinkáját.

— Meleg van fiuk — szuszogta — izzadok, rettentően izzadok!

Ezalatt megfőtt a rizs, mindenki a bog-rács közelébe furakodott, a szakács tálalt: egy-egy szük maroknyival, hogy jusson is, ma-radjon is.

Lakomázás közben felsóhajtott egy tűzér:

— Ha mindennap ilyen bálát csaphatnánk, még vizontlátnám Franciaországot.

Uj üzlet!

FISCHER SÁMUEL

üzletvezető vezetése alatt

KASSOVITZ FÜLÖP

czég (Zöldfa utca 36. sz. alatt)

Uj üzlet!

**Férfi
Fiú és
Gyermek**

egy minden igényt kielégítő

RUHA

fiók üzletet nyitott.

Ruha megrendelések olcsón és jutányosan vállaltatnak mérték szerint.

Amidőn legjobb, saját gyártmányú s az egész országban hírnévre szert tett kész férfi és gyermek öltönyöket, felöltöket, raglán ulster és sport kabátokat, szőrmeárukat és utazó bundákat megvételre ajánlom, biztosítom a n. é. vevőközönséget, hogy feltűnő olcsó és kitűnő áruim mindenütt megelégedést fog kelteni.

B. látogatást kér

FŐ-ÜZLET:

Zöldfa-utca, Stern Gyula
czéggel szemben.

Kassovitz Fülöp

fiók-üzlete Zöldfa-u. 36.

vel, de a lábával ruja a hol csak éri. Bozástó egy látvány volt, leve realismussal. A gázláng imbolygó világánál, a permetező sdben, látni azt a sivalkódó, világrázóan kiabáló perditát, a mint rugdossa egy kamasz, rugdossa addig, a míg csak a hang nem kezd elhalni a torkán és tan kirozta volna tovább is, ha a látványra összeseregleni kezdő utcai közönség elől a Ródey-kert felé kerekét nem oldott volna.

Lehet, hogy tán ebben a tényben lett volna igazság, de ha ez az igazság így jelentkezik, én nem kérek belőle.

Bensőbbben megundorodtam. Siettem is hazafele. Ott a Zöldfa-utca sarkán van egy virsliárna, a ki csak éjjel árulja virslijét. Eppen akkor vendégeit szolgálta ki. Odanézek . . . hát azt a nőt, kit pár perczezel előbb félholtra rugdostak (vagy csak én képzeltem el) vendégeli meg a sarki rendőr, hogy csak hallgasson, és tegyen úgy, mintha semmi sem történt volna.

. . . Es mig csak el nem aludtam, mindig töprenkedtem rajta, hogy miként lehet ilyen helyzetek és szereplők közt keresni az igazságot, miként meríthet tehetséges embernek gyomra ilyen alakokból inventiót és miként lehet jóízű embernek ilyen témákkal foglalkozó könyvet kezébe venni és azt mondani rá, hogy érdekesítő, tanulságos mű.

Tartsanak csak elmaradt, és elfogult embernek, de azt mondom, hogy a kik így kutatják az igazságot, azok a legnagyobb hazugok. (He.)

Sz. K.

A szabadkőművesek nagy-váradi kongresszusa egészen meghódította az *ujság* »Nagyváradi«-ot.

Azonban az is meglehet, hogy tegnapi fenti jegyű vezércikkében, melynek czélja saját szavai szerint, hogy a szabadkőművesek »legyenek munkájuk közepén ime *leleplezve* és *üdvözölve*« a »Nagyváradi«-t önmagát *leplezte le*. Hogy a szabadkőműveseket nem leplezte le; de sőt még a lap ugyanazon száma más helyén közölt szabadkőműves vándorgyűlési programnak is elhallgatta, vagy elsimitotta azon pontjait, melyek élesebben kirínak »a tisztán bölcselkedő szocialis és humanista« czéltól; nagyon könnyű bebizonyítani; sőt felesleges bizonyítani; elég egyszerűen utalni a lap két helyére.

— Sohse reménykedj, — mormogta a szakács — fogytán a rizs, még csak néhány nap a világ. Elpusztulunk mi is, ugy-e tábornok uram?!

— El, el, ettől a pokoli hőségtől! Izzadok, fiuk, izzadok!

Már akkor a földön hempergett az öreg. — Elpusztulunk. — sóhajtott fel Grengier — s még ez a kisebbik baj. De felnő a kicsike, császár lesz és nem tudja meg soha, soha, hogy róla emlékeztünk utolsó napjainkban.

— De meg kell tudnia! — kiáltotta lelkesedéssel egy tejfelképzű tiszt. — Jómagam éhenveszhetek, ámde kardom megmarad. Bajtársak, halljátok végrendeletemet! E kard a vagyonom, örökösöm a római király!

Egy huszár, akinek fél arcát a kardvágások eléktelenítették, tarisznyájából egy arany veretű ékszerdobozt kotorászott elő.

— Igazgyöngy van benne, a mátkám nyakára szántam, de legyen ez is a római királyé!

Grengier megvetően nézte az előszórt kincset.

Nagymennyiségben megérkeztek szőlő szállító kosarak

5 és 10 kilós ürtartalommal.

Azonban Sz. K. »távol attól, hogy a clericalis felfogással vitába keveredni kívánna«, én tehát most *tényleg* nem fogok a *szabadkőműves felfogás* állításaival vitába bocsátkozni; csupán egypár észrevételt teszek.

Hithű keresztény katolikus magyar vagyok s hozzá katolikus pap és így kétségkívül azok közé tartozom, akiket Sz. K. a »clericalis« névvel szeret illetni. Az ilyet már megsoktuk ellenfeleinktől. Kedvelt eljárásuk; mert az ily idegen röpke szólammal többfelét lehet értetni és sejtetni . . . Mint ilyen clericalis illetékes vagyok visszautasítani Sz. K. azon vádját, hogy »mi jól tudjuk, hogy a szabadkőműves társaság csak zárt s a nagy nyilvánosságot azért kerüli, mert a tömegeknek sem felemelő tapsaira, sem éltető Péter- és Antal-állásaira nem reflectál.«

Ilyet mi nem tudunk. Pedig még azt is megvallom, hogy olvastam szabadkőműves kiadványokat is; a nagyváradi páholyéból is. Ismerem ezekből is a szabadkőművességben egysesz küzdelmét a titkosság enyhítése, a szabadkőműves ceremóniák eltörlése stb. iránt. És mégis azt tartom, az a *meggyőződésünk* s nem *kiáltunk* (sic!) mást, mint *meggyőződésünk*, hogy a szabadkőművesség *titkos társaság*. Megírta Szemere nem rég, hogy ennek a titkos társaságnak engedélyezésénél magyar hazánkban: miként segítettek a magyar kormányánál, melynek engedélyezése alá tartozik a szabadkőművesség, mint egyesület.

Furcsa gondolkodásra vall az az okoskodás, mely a káptalani üléseket vorja párhuzamba a szabadkőműves páholy-ülésekkel, hogy a szabadkőműveseket megszabadítsa a *titkos* jelzőtől.

Sz. K. Uram! miként a káptalant, ezt az ősi, közjogi testületet, — melynek tagjait az illetékes felelős magyar miniszter ellenjegyzése mellett a magyar apostoli király nevezi ki a most érvényes közjog szerint, — nem teszi titkos társasággá, hogy üléseire nem hívják meg a hírlapírókat: ép ugy nem szabadul meg a *titkos társaság* jellegétől a szabadkőművesség azért, mert rendszerint hírlapírók is részt vesznek a páholyok munkáiban, mert sajnos! eléggé hatalmába kerítette az időszaki sajtót a szabadkőművesség.

— Lopott jószág, muzsika vagyomból. Azt hiszed, értékes ajándék?

Egy csonkalábu legény nagy börtokkal biczegett a gránátoshoz.

— Itt van két Ráfael-festmény, én nem értek hozzá, de mondják, az ilyen képet arannyal mérik, gyönyörködjék bennük a római király!

S a tábor fölelevenedett. Ki zsebéből, ki tarisznyájából, a társzeker egy rejtett zugából huzta elő ajándékát.

— Itt egy elefántcsont-feszület!

— En hatszáz rubelt adok!

— Tíz női köntösöm van, arannyal, ezüsttel áttört drágaság; varrjanak belőle császári palástot a kicsikének.

— A czobolyprémes bundámat hagyom rá!

— En az ezüst burnótszelenczémet.

Néhányan a horkoló tábornokot fogták körül.

— Esméljen tábornok ur! Hol rejtegeti kincseit!? Gyorsan elő az ajándékkal!

A tábornok csodálkozva kapta fel bepölyált fejét.

— Ajándékot? En? Itt? Kinek?

Az iskola idény beálltával különböző alaku *kötökösarak, iskolatáskák*, melyek legolcsóbb árakban lesznek árusítva. Továbbá nagy választék *gyermekkoscsikban, utazó kosarakban* stb.

Számos megrendelést kérve kiváló tisztelettel

OPPENHEIM F. VILMOS kosáráru kereskedése

Nagyváradi, Fő-utca, Barts-ház.

401.

Addig, tehát bármennyire is hirdeti üdvözlése közben leleplezettnek Sz. K. a szabadkőműveseket, titkosak maradnak azok; mig az *egyenes magyar jellemnek* megfelelően ugy nem kezdik a leleplezést, hogy névszerint megmondják kik a szabadkőművesek. Például a jelenlegi szabadkőműves congressuszról is nemcsak azt kellene közölni: az előértekezleten 20 páholy képviselőtében a nagyváradi páholyt kivéve 39 szabadkőműves volt jelen; hanem neveket uram! neveket! . . . A káptalanoknak nemcsak tagjait ismerik, de sőt azok a káptalani ülések sem olyan titkosak, mint Sz. K. ur írja. Van ott jelen nemcsak kanonok. A káptalani jegyző, nálunk világi ügyvéd, rendesen. A tárgyak szerint most ezen, most ama szakreferens. A jegyzőkönyveiből pedig nagyon sok fiatal világi ember irt már ki cikkelyeket. Ezt csak ugy tájékoztatásul, anélkül, hogy a legkevésbé is megengedhetőnek vélném a szabadkőművesség és a káptalan között a párhuzamot.

Azt hiszem, hogy nekem sikerült megtartanom föltételemet. En csak észrevételeztem Sz. K. állításait.

X—Y.

UJDONSAGOK.

Hát a szólásszabadság?

Divat ma a szabadság jelszava, épp ugy, mint hajdanában a kirinolin. Sa mint a kirinolin csak az emberiség felének volt való, szeretetreméltó laptársaink nagyrésze a szabadságot sem szánja mindenkinek.

Eh, hogy legyen mindenféle szabadság; vélemény-, tan-, sajtó-, gyülekezési, szólás- és adónemfizetési szabadság. De ebben a jóban csak annak legyen része, a ki szépen fejet hajt bizonyos szeretetreméltó laptársaink véleménye előtt.

Jogakadémiánk legifjabb rendkívüli tanára nekiment mindennek, a mire a magyar és a keresztény ember büszke és féltékeny. A józan közvélemény felzudult — de hamarosan lecsillapították. Szabad a magyart is, a kereszt-

— A császár fiának!

Az öreg hirtelen kijózanodott.

— Oh igen, neki, a kicsikének, — gyöngözte gyöngöden. Megtapogatta zsebéit, de csak az üres pálincás butykok volt benne.

— Nincsen, semmim sincsen — nem raboltam én mint ti, — mentegődözött zavartan. — De mégis adhatok valamit!

Gyors mozdulattal lerántotta fejről a kötetst, s a következő pillanatban a homlokára fagyott vércsepp — miként egy rubintkő — koppanva hullott az ékszerek közé.

— Izzadok fiuk, izzadok! — sopánkodott tűnő józansággal, verejtéknek véelve a homlokáról patakzó vért.

A katonák ekkor Grengiert ostromolták. — Nos öreg, miért némultál el!? Hol az ajándékod?!

Egy szálas legény a földre rántotta.

— Üssük a fősvényt, üssük . . .

A zürzavar közepett észre sem vették, hogy a császár, a hőmező nyugtalanul bolgyó árnya egy perczele megállott a tábor előtt . . .

De Grengier csak kaczagott a katonák útlegei alatt.

tet is bántani, így diktálja ezt a tanszabadság.

A szabadság van veszélyben? Akkor csak hadd sározza be tovább is szentélyeinket mindenki, a ki csak akarja.

A napokban Budapesten összegyűltek Magyarország katolikus férfiai. Sok hasznos és üdvös dolgot megvitattak, sok nemes eszmét meghánytak-vetettek. Az ország katolikusaihoz szólottak az ország legelőkelőbb katolikus férfiai. Ebben a kiváló társaságban szólalt fel többek közt dr. Demeczky Mihály, a budapesti II. ker. kir. kath. főgimnázium igazgatója, a Ferencz József nevelőintézet kormányzója. Katolikus ember, ki katolikus intézet élén áll, katolikus alapból kapja fizetését, előkelő állású, tudományosan képzett férfi, minden tekintetben ott volt tehát a helye, a hol Magyarország katolikusai találkoztak.

Demeczky felszólalt s a vallásos nevelést sürgette. Erre bizonyos ismert felekezeti lapok Demeczkynek fegyelmi alá helyezését sürgetik.

Hát ez a legnagyobb következetlenség.

Ha van tanszabadság, akkor még inkább van szólásszabadság. Ha szabad a katolicizmust sárral dobálni, hát akkor jellemes katolikusnak kötelessége kiállni s odakoppintani az éretlen hajigálózók körmére. Demeczky csak ezt tette s elismerés illeti érte.

Ugy látszik, liberális elv: ne légy liberális csak önmagaddal szemben és tiszteld a más véleményét, ha a magadéval egyezik.

Már pedig — mint a mostani eset is mutatja — liberális lapjaink legtöbbször boldogombával akarnak egyeztetni . . .

TAJÉKOZTATO.

Okt. 26. Sakkverseny a Royal-kávéházban.
Október 31. Sebes-Körös-társulat közgyűlése d. e. 10 órakor saját irodahelyiségében.

Régészeti és történelmi múzeum (Schlauchpark) nyitva minden vasárnap és ünnepnap d. e. 10 óráig fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 8-6 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

* **Személyi hírek.** Grócz Béla prépostkanonok tegnap délelőtt Gerlára utazott a Wenckheim grófi család látogatására, honnan hétfőn tér vissza. — Lovassy Andor, Torda-

aranyosvármegye főjegyzője pályanyertes művének (»Fegyver nélkül«) hétfő esti bemutató előadására Nagyváradra érkezett. — Géczy István, a neves színűirő minden valószínűség szerint holnap, hétfőn érkezik meg, a Szigligeti-társaság pályázatán szintén kitüntetett darabja, a »Sarlota« bemutatójára. Ittléte alatt dr. Bodor Károlynak, a Szigligeti-társaság főtitkáranak lesz a vendége.

* **Ritka szép tanulmányt.** Dr. Thót Lászlóról, Thót László debreczeni róm. kath. tanító talentumos fiáról, esztendővel ezelőtt sokat írtak az összes hazai és külföldi lapok. Ez a három doktori oklevéllel rendelkező ifju tavaly füzetet adott ki, melyben 15-20 élőnyelvnek képzőt hasonlította össze nyelvképződési alapon. A kis munka főleg azért keltett feltűnést, mert mindenki tudta, hogy az összehasonlítást egy alig huszonhárom esztendő fiatalember végezte, a kinek óriási nyelvtudása korához képest valósággal csodaszámba megy. Pedig Thót László tisztán önszorgalmából tanulta meg az összes modern és keleti nyelveket s már felelőbb gimnazista korában fordítgatott spanyol és portugál költőktől is. Tíz hónappal ezelőtt Thót dr. két nagyobb ösztöndíjat kapott. Egyiket a közoktatásügyi kormánytól, a másikat Flósz Sándor minisztertől, a ki azzal bizta meg a jeles ifjút, hogy európai utazása alatt minden államban gyűjtse össze a fontosabb és érdekesebb törvényeket s törvényjavaslatokat. Thót dr. kilenc hónappal ezelőtt el is indult útjára, melynek folyamán földrésztűnek minden legkisebb országát is bejárta s melyről e héten érkezett vissza Debreczenbe. Járt Olasz-, Francia-, Spanyol-, Német-, Cseh-, Svéd-, Finn-, Görög-, Orosz- és Törökországban, Svájcban, Portugáliában, Angliában, Hollandiában, Dániában, Norvégiában, Romániában, Szerbiában és Bulgáriában. Bejárta a német császárság valamennyi államát s volt Európának minden jelentősebb városában. A mely országban járt, mindentűt a bennlakók anyanyelvében beszélt. Thót dr. huszonegy európai állam nyelvét beszéli korrektül s ezenkívül régen és jól ismeri a török-tatár, szanszkrit és előzásiai nyelveket is. Akkor nyelvtudomány ez, a minővel magyar aligha s a nyugat legvénebb szobatudósai közül is csak kevés dicsekedhetik. Leghosszabb időt, két hónapnál többet, Olaszországban időzött. Láttá Thót XIII. Leót a ravatalon s már haza akart térni egy hónappal ezelőtt, a mikor kedve jött megnézni az új pápát, X. Pius-t. Norvégiából tehát nagy kerülőt téve lement Rómába, ott kihallgatást kapott a szentséges atyától s onnan egyenesen hazajött Debre-

zenbe. Thót dr. most egy évig feldolgozza a gyűjtött igazságügyi és nyelvészeti anyagot, aztán az igazságügyminisztérium tisztviselői karába lép. A magyar tudományos világ, főleg az igazságügyi kormány nagy és jogos reményeket fűz ennek a genialis ifjunak jövőd munkálkodásához.

* **A jogászok és a halottak napja.** A helybeli kir. kath. jogakadémia polgárai minden évben lerótták a kegyelet adóját az akadémia halottai és Szigligeti Ede s Nagy Sándor, az aradi tizenhárom egyike iránt. Ilyenkor már nagyban készülődtek s az emlékbeszédet tartó joghallgatók nevei már nyilvánosságra hoztattak. Azonban mint sajnálattal értesülünk, kegyelet eme szép nyilvánulása az idén elmarad. Nem célunk e sorokkal beleavatkozni az akadémia ifjuságának belügyeibe, de el nem hallgathatjuk, hogy a Deák Ferencz emlékünnepélyen történt mindenestre kellemetlen incidens, de különösen pedig annak tapintatos és helyénvaló helyrehozása annyira felzavarta a kedélyeket, hogy veszélyeztetve van az olvasókör további fennállása is. Különben, mint értesülünk, Géczy Imre az olvasókör ambíciózus új, derék elnöke állásáról lemondott. Eanföfogva bizonyosra vehető, hogy a halottak napján szokott kegyeletes megemlékezés vezető hiányában elmarad. Ismételjük, nem emlékeztünk volna meg erről az akadémia falain belül dúló viszálykodásról, ha a közelgő halottak napja nem figyelmeztet erre bennünket és szeretnők hinni, hogy információink téves. Ha téves, nem hosszú hírlapi nyilatkozatot várunk akadémiank derék ifjaitól, hanem azzal czáfolják meg híruket, hogy együttérezve, közös erővel munkálkodnak tovább az olvasókörben s holmi kicsinyes dolgokért nem maradnak el a társadalmi szereplés teréről.

* **A vasárnapi munkaszünet kijátszása.** A sütősegédek tegnap panasszal fordultak Gerő Armin rendőrkapitányhoz. Vezetőjük elmondta, hogy a sütőiparosok hétről-hétre kijátszva a törvényt, mely a vasárnapi munkaszünetet rendeli el, vasárnapról hétfőre virradó egész éjjel dolgoztatnak. Gerő meghallgatván jogos panaszukat, intézkedett, hogy közegei ma, vasárnapról kezdve éjjel szigorúan ügyeljenek arra, hogy a pékműhelyekben hol nem tartják meg a munkaszünetet. A f. ügyeletet gyakorló rendőri közegek a dolgoztató pékiparosokat bejelentik ezek szigorúan meg fognak büntetni. Ezért a

A hóval fedett sík fenséges csendjének bántó ellentéte volt e durva zajongás, a császár még komorabban, levertbben haladt tova . . .

— Ne bántatok hát! Hadd mondjam el! En leszek a legbőkezebb, én — a bajuszomat testálom a kicsinek.

A táborozók megütözközve néztek reá.

— Esztét vesztetted? Vagy rászedi őket?!

A tűz mellett kuporgó veteránok fejüket csóválták.

Hiszen ők is beszélhetnének. A császár egy ütközet után őket is kitüntette . . . Ajándék! Hiváságos dolog! Ok egyszerűen meghalnak a kicsiért, ezzel rójják le tartozásukat.

Grenzier megsejtette a szigorú fők gondolatát, talpraugrott s mintha az ellenséget kaszabolná, úgy verte széjjel kardjával a felhalmozott kincseket.

— Hordjátok el innen ezt a szemetet! Mondtam már, nem méltó ajándék a császár fiához — dörögte kemény hangon. — Azután üljetek ide mellém és figyeljétek! . . .

Es azon este a táborozók zajos hahotája

füzte a császárt messze, be a síkság homályába.

*

Néhány nap mulva a kora reggeli órákban mintegy háromszáz főből álló csapat vonult Krasnoié, a császár főhadiszállása felé.

A dicső francia hadsereg e parányi, zülött töredéke még a nyár derekán délcegen, kevélyen danolva haladt erre. Akkor kitüntetésről, diadalról álmodoztak. Azóta lelohadt harci kedvük, s a sok szép ábránd sok kedves bajtársal együtt eltemetve a hó alatt . . . A kegyetlen orosz hideg letépte csillogó egyenruhájukat, a moszkvai zsákmány, a bélelt csizmák, bucdák, prémek mentették meg őket a megfagyástól. A szemlélő, ki a viharezett fenségesen komoly arcokat nem láthatja a nagy báránybőrsapkáktól, méltán azt biheti, komédiás csapat kerekedett utra. Az egyik vállán hermelin gallér, a másikon nyersmedvehőr. Egy tiszt, mintha golyvája nőtt volna a nyakára tekert fehér csipkeszövetből, egy tűzér uszályos bársony szoknyájába botlik minduntalan. Kö-

zöttük a kijózanodott tábornok is, fejét égszínkék selyemszövettel kötötték be, mely nevetésesen eltorzítja.

Egyik nyalka huszár, a ki Moszkvában előbbben is egy tajték pipára vetette szemét, vaczogva szippant most belőle, egy arasznyi rongyért de szívesen odaadná!

A csapat vezetője Grenzier, egy batyut szorongat magához és fűrgébben lépked a legjobb hadnagnál.

Igy vonul már egy órahosszat a csapat ünnepélyes csendben. Minden arcot egyazon magasztos gondolat deríti fel, nem marczona vitézekhez, gyöngéd női lélekhez, költő képzetéhez illő gondolat. A beteg meggyógyult tőle s lelkesedett az egészséges. Efojtja lelkükben a közeli vég szorongó sejtelmét, felüldíti az elcsigázott testet, serkenti a dermedt lábukat, bécák, sebesültek, mind ott mennek Grenzier után.

*

— Mit akarnak? — kérdé nyugtalanul a császár, aki már jó ideje figyelte távcsövén át a hullámzó menetet.

Telefon 143.

Friedländer Herman

Nagyvárad, Kolozsvári-utca, Templom-tér.

Telefon 143.

Legujabb divatu uri és leány kalap formák,

posztó, nemez és bieberből diszítve is a

legolcsóbban kaphatók a kalapgyárban.

Kalapok ujjá alakítása olcsón eszközöltetik

rendőrség ezuton is meggyis r figyelmezteti a stútket, hogy saját érdeükben tartsák meg a vasárnapi munkaszünetet, ha el akarják kerülni a büntetést.

* Az októberi városi gyűlés. Régebben, míg a nagyvárad hegyek tele voltak borággal s a szőlők voltak a város lakosságának jövedelmező forrásai, a város törvényhatósága október hónapban nem tartott közgyűlést a szüret miatt. Ez alkalommal a rendes határidőben azért nem tartotta meg közgyűlését a törvényhatósági bizottság, mert azon a napon a város jövőjére mélyen kiható fontos mozzanalt ment végbe: *Szmrecsányi Pál* várad püspök tartotta székfoglalóját. Az akkor elhalasztott közgyűlést a jövő esztendőre, október hó 29-én és következő napjain tartják meg. Annyi tárgy kerül ugyanis elintézésre, hogy egy napon nem lehet elvégezni. Mintegy 50 ügyet ölel fel a tárgysorozat, közte több fontos politikai jelentőségű, amelyeknél nagy vitára van kilátás. Az állandó választmány hétfőn délelőtt már megkezdte a közgyűlés elé kerülő ügyek elintézését. A közgyűlésre a következő meghívót adták ki:

Van szerencsém értesíteni, hogy Nagy-Várad város törvényhatósági bizottságának a folyó hó 2-án tartott rendkívüli közgyűlés határozatával elhalasztott október havi *rendes közgyűlése*, f. évi október hó 29-én u. 3 órákor fog megtartani, a melyre bizottsági tag urat tisztelettel meghívom.

Nagy-Várad, 1903. okt. 24-én.

Rimler Károly,
polgármester.

* **Mentő tanfolyam Nagyváradon.** A kereskedelmi miniszter leiratot intézett a nagyvárad iparfelügyelőhöz, amelyben meghagyja, hogy azon helyeken, ahol erre alkalom nyílik, hasson közre önkéntes mentő tanfolyamok alakítására. Az iparfelügyelő közelebb megkezdte ily irányú kísérletezéseit s valószínű, hogy Nagyváradon s a megye gyáriparral bíró helyein, mint pl. M-ző-Telegden sikerül résztvevőket gyűjteni a mentőkurzusra. — Hát a nagyvárad mentőintézmény ügye hol késik?

* **Betörés a Kispiacon.** Vakmerő betörés történt elmúlt éjjel a Szent László-terén. *Steiner Simon* bodega üzletébe az elmúlt éjszaka folyamán az egyik ablak bezúzása után valaki behatolt s az üzletből nagyobb mennyiségű

pénzt s különböző cikkeket elvitt. Felfeszítette a fiókokat s így mintegy kilencszáz korona készpénzhez jutott hozzá. Azonkívül 530 drb. finom szivart, 4 doboz cigarettát, több üveg cognacot élelmi szerket, egy női arany órát lánczozal és egy briliáns kövű gyűrűt emelt el. A betörést senki sem vette észre, s így nyugodtan végezhette dolgát a tettes. A bodega tulajdonosa tegnap reggel kinyitván az üzletét, ámulva látta az üzletében vérszennyezett pusztulást. Azonnal jelentést tett a rendőrségnek, mely széles körű nyomozást indított a vakmerő tettes kézrekerítése iránt. A kutatást siker koronázta, mennyiben a betörőt még tegnap délelőtt elfogta a rendőrség *Nagy József* bihar-diószegi születésű hetes személyében, ki ez időszert Weinstock Fülöp órás és látszerésznel volt alkalmazásban. Megmotozásokor már csak 52 korona készpénz találtak nála. Ellenben a többi lopott tárgyak mind megkerültek. Ezelőre a rendőrségen helyezték el a betörő tettest, honnan átkísérik az ügyészség fogházába.

* **A költségvetés közszemléje.** Nagyvárad város jövő évi költségelirányzatát a városi tanács és pénzügyi szakbizottság már tárgyalta, a melyet most közszemlére tesznek a városházán. Erre vonatkozólag a következő értesítést tette közzé a polgármester:

Nagyvárad város házi pénztára a h. pénztárában kezelt alapok és alapítványok 1904. évi költségelirányzatai a tanács és pénzügyi szakbizottság együttes ülésében megállapítván a költségelirányzat az 1886. évi XXI. t.-cz. 17. §. rendelkezéséhez képest a városi számviteli hivatal helyiségében 1903. október hó 23-tól 1903. november hó 6-ig 15 napi közszemlére kitétetnek. Erről a város közönségét azon felhívás mellett értesitem, hogy a költségelirányzatot s arra vonatkozó eloiratokat a közszemlére kitétt időben a hivatalos órák alatt bármely adófizelő polgárnak megtekinteni joga van az ellen netaláni észrevételeit f. évi november havi közgyűlés határidejét megelőzőleg 5 nappal írásban a tanács, mint állandó választmányhoz beadni jogosított. Nagyvárad, 1903. október hó 23-án. *Rimler Károly* polgármester.

* **A szabadkőművesek vándorgyűlése** tegnap kezdte meg tanácskozásait. A tanácskozás menetét és eredményét jónak látják minél nagyobb ködbe burkolni; így csak annyi szivárgott ki, hogy a már közlött program három első pontját letárgyalták. A többi pont előadói részben ma érkeznek meg s ezek ma kerülnek torra.

— Sire, a plátowi zászló foszlányából készült e párna s megtöltöttük azzal, ami a legbecesebb nekünk. Mert mi, az öregje, már nem jutunk vissza Franciaországba, a fiatalok is aligha. Ezért kérjük a mi császárukat, ha visszatér, vigye magával e párnát, hogy ezzel vessék meg feje alját a római királynak, szépet álmodik rajta a kicsike, sire, szépet, — a hadsereg ragaszkodásáról, szeretetéről.

A császár közelebb lépett *Grenghier*hez. — Nem értelek — szót rekedten, pedig már a pusztá sejtelenül is elfult a hangja. *Amde Grenghier* a hatalmas ur közelébe zavarba ejt. Gépiesen nyult bajusza után, de csak csupasz ajkát érintette.

Azonban ez önkéntelen mozdulat mindent megmagyarázott, a császár perczeig merően nézett ősz gránátosára, majd lehajolt a fekvő párna után.

Es a megsebzett sas kiegyenesedett. Nőt, nőt, magasabbnak látszott a mögötte meredő fánál, amint szeme végigsiklott a csapaton. Lassan ajkához emelte a veteránok ajándékát s a fakó párnára két, sokáig visszafojtott, ékesszóló könnyező gördült.

Grenghier büszkén t ro vissza társaihoz. — A császár megköszönte ajándékunkat... könnyezett.

* **Tiszti főszemle.** November 4. a tartalékos tisztek napja. Előkerülnek a gondosan őrzött egyenruhák s a déli korzó megelevenül mindenféle fegyvernem és ezred hadnagyával. Egyszerre mennyi hadnagy, mennyi tarka, fess egyenruha, szinte kár, hogy csak egy napig tart a dicsőség! — A tiszti főszemle maga a közös hadsereg tartalékos tisztjei számára a várban fog megtartani; nov. 4-én d. e. pontban 9 órákor kezdődik. Egyenruha: téli diszöltöny nyitott köpenyvel. Bemutatandó a hatóságilag letelepített személyi tudósítvány, az utolsó kinevezésről s a háboru esetén való alkalmazásról szóló okmányok.

* **Óvás tisztességtelen versenytől.** Mint minden hírneves cégnek, a világhírű *Singer Co.* varrógép cégnek is sokat kell a versenyvel küzdenie, amely a nevezett cég hírnevét a „Singer” név kizsákmányolásával igyekszik tisztességtelen uton kihasználni. Ezen ténynyel szemben különös jeletőséggel bír, hogy rövidesen ez előtt a m. kir. kereskedelmi miniszter ur a nevezett cég által javított *Singer-varrógépek* hirdetése végett egy versenycég ellen folyamatba tett iparkibágási ügyben ezt a hirdetést és ezt a jelölést megengedhetlennék és büntetendőnek jelentette ki, mert nem a *Singer Co.* gyárából eredő gyártmányoknak illetén megjelölése a *Singer Co.* által forgalomba hozott eredeti *Singer-varrógépek* hírneve és forgalmának kárt okozhat. A vévőközönségnek azonban ez az eset ismét óvással szólálhat az ilyen tisztességtelen ajánlásokkal szembeni állásfoglalásra. Mindenki, aki eredeti *Singer-varrógépet* óhajt venni, győződjék meg tehát saját érdekében és vásárolja azt a *Singer Co.* egyik üzletében, amilyen majdnem minden nagyobb városban van.

* **Ol ítélet a Dunkel örökösök pereiben.** A Dunkel örökösök pereit Nagyvárad városa ellen időnkint meg-megjelennek a bíróságok előtt. Nagyvárad régi árvaszéke a Dunkel örökösök vagyonára nem ügyelt fel azzal a lelkiismeretességgel, amint kötelessége lett volna s így a tekintélyes, mintegy százezer forintra rugó örökséget az örökösök elvesztették. Később pör pör után indult a város ellen. Az örökösök eladták követelési jogukat. Egy nagy pert, amely az egész összeget felölelte, megnyert a város, de az engedmények által derűre-borúra indított perek közül többet elvesztett a város s már eddig rengeteg összeget fizetett ki a városi pénztár ezekre a perekre. Most ismét Dunkel *Piroska örökös*, *Storck Emil*, *Wallerstein Ferencz*, *Füredi Józsefné* engedmények pereiben döntött az első bíróság. Négy perben 3000—7000 korona összegeket a város lett a nyertes s az engedmények elutasítottak keresetükkel, Dunkel *Piroska* azonban megnyerte a várossal szemben a pert, 4600 korona összeg és járulékaik erejéig. Az első bíróság első sorban Dunkel *Ferenczet*, másodsorban pedig Nagyvárad városát marasztalta el. Természetesen ugy a város, mint az engedményesek felebbeznek az elsőfoku ítélet ellen.

* **A sár- és kavicspanama utójátéka.** Annak idején nagy port vert Nagyváradon a sár- és kavicszállításnál elkövetett visszaélések ügye. A vádlottak közül a kir. törvényszék *Deák József* utmestert és *Csepelyi Zsigmond* utkaparót elítélte, a kir. tábla azonban *Deákot* felmentette s csupán *Csepelyi Zsigmondot* mondta ki bűnösnek. A *Curia* szintén így döntött a nagy hűdűgyben. Fegyelmű uton azonban a miniszter *Deák Ferenczet* hivatalvesztésre ítélte s a kár megtérítését kimordotta *Deák Józsefre* is. *Deák* azonban, aki azelőtt vagyonos ember volt, minden ingatlan vagyonától megvált. A városi számvetőég nyanyis bejelentette, hogy a nagy csalás által Nagyvárad

Murat jelenté neki, hogy a fantasztikus csapat a római királynak ajándékot hozott s a császár lábaihoz akarja letenni.

— Vezessék ide őzet.

A császár bélt köpenyében sápadtan támaszkodott egy fatörzshöz, várta a küldöttséget. A csapatból négy katona vált ki s tisztelgett előtte. Egyik közülök, egy veterán gránátos féltérde ereszkedve, egy fakó, lilaszínű párnát helyezett lába elé.

— Mit hoztatok? — kérdé csodálkozva a császár.

— Egy párnát, sire, a fiának.

— Oh, te vagy az, *Grenghier*! — Még emlékszel reá? Tavaly ősszel láttad — a Tuile-riákban.

Es a fejét mellére hajtva, halkabban ismételte:

— Tavaly ősszel.

Grenghier hallgatott. Siri csendben várta mindenki, amíg a császár lelke fia bölcsőjétől visszatér.

Csak azután fogott szónoklatához a veterán. Kissé zavartan, de hangos, gascognei szójárassal beszélt.

— A régi gárda, sire, aki Itáliában, Egyiptomban harczolt, összegyűit és elhatározta és parancsba adta, hogy bajuszát vágja le mindenki...

A császár ö-szeránczolta homlokát, a hadsegéd-k között mozgás támadt, *Grenghier* pedig folytatta:

városának okozott kár összegét nem tudják megállapítani. Ilyen körülmények között Dús László városi főügyész nem tehet indítványt. A szenzációs ügy ezzel befejezést nyer.

* **Rosz a kövezés.** Már ismét a kövezésről kell írunk. Mostanában gyorsabb tempóban megindult a kövezés Nagyváradon, de nincs köszönet benne. Olcsó, de rossz. Hozzáértő emberek állítják, de maguk a munkások is azt mondják, hogy a kövezés nem jó, mert a vállalkozó hajtja űet, csak hogy minél gyorsabban teljenek ki a négyszögméterek. És ennek igazsága a laikusok előtt is feltűnik, ha figyelemmel kíséri az új körözs kövezéseket. Alig egy pár hónappal ezelőtt kövezett csekély forgalmu utestek már telve vannak gödrökkel, kátyukkal. Szilágyi Dezső-utcán a napokban kövezték a folyókat; alig egy óra múlva az első szekér kerekei szétrnyomták a kövezést. Így Nagyvárad utcái soha sem lesznek rendben, mert kiadjuk a pénzt drága de rossz kövezésre.

x **A „Bihar“ kávéház és Buffet sörcsarnokban** fővárosi minta szerint máától kezdve minden vasárnap d. u. 4—6 óráig **uzsonna-hangverseny** tartatik Bura testvérek teljes zenekara közreműködésével. Legfinomabb hideg étek, pástétom-félék, halneműek, jó minőségű poharas sör és tisztán kezelt borok, mérsékelt árak és figyelmes kiszolgálásról gondoskodik **Gyárfás Pál**, kávé. 471.

x **Szilágyi Géza** utóda **mű-órát** ajánljuk t. olvasóink b. figyelmébe mint olyan czéget, mely **jó munkáért**, pontos és jutányos kiszolgálásáért Biharmegyében a legjobb és lez megbízhatóbb czégnek van elismerve. Bővebbet mai lapunkban megjelent hirdetése ad.

x Olvasóink b. figyelmébe ajánljuk **Sz. Kocsis János** éremmel kitüntetett **férfi-ruha szabót** ki évtizeden át a helyi piacon és a megye területén nagy kiterjedésű pártfogásnak örvendő jó és olcsó munkája, pontos és előzékeny kiszolgálása által. Most érkezett meg a legújabb divatu angol, francia és honi szövetei, melyekből dús és válogatott rektárt tart.

Figyelem! Nincs ember Nagyváradon, ki ne ismerné az „**Amerikai Áruházat**“, mely valóban találkozási helye a szép rőfös áruk kedvelőinek. Ha vidéki olvasóink között van valaki, ki ezt az üzletet nem ismerné, tekintse meg, melynek óriási **rőfös és rövidáru** raktára bármely fővárosi üzlettel versenyezhet. Itt található a legegyszerűbb cikktől kezdve a legfinomabb áruig minden, ami finomat és szépet az ipar csak produkálhat. Különösen fehérneműekben gyönyörű dolgok, a jó házi vászontól kezdve a legpompásabb kelenyegéig. Olvasóink tehát saját érdekükben cselekszenek, ha ez igazán jónévű üzletben szerzik be szükségleteiket. 241.

x **Osztálysorsjegyek** iránt érdeklődőket különösen figyelmeztetjük a Nemzeti Pénzváltó-Részvénytársaság mai hirdetésére. 468.

A szerencse árában. A szerencse hullámzása hasonlít a patak áldást hozó folyásához, mely ellátja a partmentét a létfontartáshoz szükséges életnedvvel. A szerencse folyása is szerencsét hoz azoknak, akik a szerencse partján várják az áldást hozó vagyont. Csak ki kell vetnünk hálónkat és idővel beleakad a szerencse hullámai között a létfontartáshoz szükséges kincs, melyre mindnyájan vágyakozunk. Az osztálysorsjáték minden egyes húzása ilyen hullámzást mutat, mert bármely húzásnál sok és igen nagy nyereményt juttat a játék folyása a szerenc és nyerésnek. Csak

kitartással kell várakoznunk, míg a szerencsét a hálónal kiemelhetjük s akkor éppen oly örömmel élvezhetjük a nagy nyereményeket, mint a ok a szerencsés játzók; akik rövid 6 hónap alatt a 600.000 koronás nagy jutalmat, a 100.000, 90.000, 60.000, 50.000, 30.000 és több nagy nyereményt nyertek Török A. és Tsa bankházában, Budapest, Teréz-körut 46/b. szám alatt. A sorsjegyvásárló közönség bizalommal vásárolhatja a sorsjegyeket e szerencsés bankházban. 437.

x Felhívjuk olvasóink figyelmét **Andriska Jenő** uri és női divatkereskedő czég lapunk mai számában közölt hirdetésére.

x **Ma már mindenki tudja**, hogy városunk legelőnyösebb bevásárlási forrása **Wallerstein Fülöp Fiai** nagyáruháza (Nagyvárad, Bémer-tér), hova bizalommal fordulhat mindenki szükségleteit beszerezni. Mi részünkről ez uton ajánljuk olvasóközönségünk szives figyelmébe. Bővebb felvilágosítással szolgál a czég lapunk mai számában közölt hirdetése.

x Felhívjuk t. olvasóink figyelmét **Oppenheim F. Vilmos** kosáráru kereskedésének lapunk mai számában közölt hirdetésére.

x Felhívjuk t. olvasóink figyelmét **Szabó és Hajnal** jóhírű fűszerkereskedő czég lapunk mai számában levő hirdetésére. 117

EGYESÜLETEK.

A nőegylet választmányi ülése.

A Biharmegyei és Nagyváradai Nő gylet választmányi tagjait és védőtagjait van szerencsém a f. évi október hó 27-ik napján d. u. 5 órakor lakásomon tartantó választmányi ülésre meghívni.

Nagyvárad, 1903. évi október hó 24-ik napján.

Ozv. báró Gerliczy Féliának,
elnöknek.

TANUGY.

Beiratások az ipariskola téli tanfolyamán.

Az ipariskola téli tanfolyamára a beiratások október 26-tól 31-ig eszközöltnének. Felkértnének azon t. mester (főnök) urak, kiknek tanketeles tanulók vannak, hogy azokat a jelzett idő alatt a beiratkozásra utasítsák, ellenesetben az ipartörvény értelmében 40—400 koronáig terjedő pénzbírsággal büntettnének. Nagyvárad, 1903 október 25. *Az ipariskola igazgatósága.*

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR:

Vasárnap: d. u. Régi szerető, este: Drótosztól.

Hétfőn itt először: »Fegyver nélkül.« Törteneti vigjáték 3 felvonásban. Irtá: **Lovassy Andor.**

Kedden itt először: »Sarolta.« Társadalmi színmű. Irtá: **Géczy István.**

Szerdán: »Bajusz.« Dalosjáték.

Csütörtökön: »Viceadmirális.« Operette.

Pénteken általános bérletszűnetben, kegyeletes czélra itt először: »A magyar dal.«

»Az új oltár« és »Télapó.«

Szombaton: »Paraszatbecsület.«

Viceadmirális.

Ha kellemes operett-zenére vágyunk, csak vissza kell mennünk a régi jó Millöcker-féle operettekhez és kortársaikhoz. Ezekben van eredetiség, kellemes, lágy zene s a derűtséget fakasztó, tüde költészet. Közönségünk is így gondolkozott, mikor tegnap a Viceadmirális előadására a színházat csaknem teljesen megtöltötte.

Pedig hát egyben-másban csalódtunk. **Ruzsinszky** Ionán pl. (Gilda) látszott a betegség s bár szép hangja most is imponált, de a magasan végződő áriák többször következetesen bizonytalan hanggal zárultak. A közönség azonban a többi, szépen énekelte részleteket zajos tapsokkal honorálta. Nem csalódtunk **Sziklai** (Mirabolante) fölbite gyenge hangjában; a fogyatékos ének daczára komikus alakítása ötletességével állandó derűtségekben tartotta a házat. Teljes sikere **Horváth Kálmán** (Punto) volt. A fiatal, ambiciózus baritonista egyre jobban megkedvelteti magát a közönséggel. Hangja csengő, éneke biztos volt tegnap, játéka is egyre fejlődőben; az asszonygyűlölő kuplét oly ügyességgel adta elő, hogy megújrázták.

A két spanyol grand-leány szerepében **Haller** és **Parlagi** versenyeztek: mindkettőnek egyforma sikere volt, Parlagi azonban kitűnő izléses maszkjával és öltözkéivel megelőzte **Hallert**. Békefi a viceadmirális, **Bérczi** és **Szathmáry** a két kérő szerepét játszotta kifogástalanul.

Az operettek rendezésénél nagyon érezzük **Pintér** eredeti ötletességének hiányát. A tánczene rendezésénél pedig máskor nemcsak az ambicióra, hanem a termetre és könnyed mozgásra is jó lesz ügyelni. **Bércziné** és **Deésiné** vannak olyan jó tánczosnők, hogy nem szorultak kevésbbé előnyös fellépésű partnerre.

Dr. K. A.

Ma, vasárnap délután **Géczy István** legjobb népszínműve, a **Régi szerető** kerül színre, míg este a **Drótosztól** ez a népszerű vált, bájos zenéjű operette, a főszerepet **Parlagi Kornélia** játsza. Hétfőn a **Szigligeti-társaság** által pályakoszorozott darabok egyike, a **Fegyver nélkül** kerül színre először. A szerző, **Lovassy Andor** már megis érkezett, hogy a főpróbán jele lehessen. A főszerepeket: **E. Kovács Mariska**, **Berlányi Vanda**, **László Irén**, **Benkő Jolán**, **T. Pogány Janka**, **Tóth Elek**, **Krasznay, Bognár, Szarvasi** és **Dési** játszák. Kedden előadásra kerül a másik pályanyertes darab, **Sarolta**. **Géczy István** társadalmi színműve. A főszerepeket **Keszler Ede**, **K. Kápolnay Juliska**, **Tóth Elek**, **Krasznay, Bognár, Szarvasi, Szőke, Szathmáry, Benkő Jolán** és **Berlányi Vanda** adják. Emlékeztetik még a közönség, hogy annat idején a pályabírák között megoszlott a vélemény a két darabra nézve, azért a bizottság úgy döntött, hogy megosztotta a 800 korona pályadíjat. Az igazgatóság egymásutánra tüzte ki a két darab előadását, hogy a nagyközönség döntse el, melyik félnek volt a nézete mérvadóbb.

Sándorffy József emléke. Kegyeletes czélú előadást rendez 30-án, pénteken este a színtügyi bizottság s a színtársulat általános bérletszűnetben.

A nagyváradai színeszet mecenásának: **Sándorffy Józsefnek** emlékére állított siremlék költségeinek fedezésére fordítják a színelőadás jövedelmét.

A Szigligeti-társaság ugyanis **Hoványi Géza** indítványára díszes siremléket emelt s e siremlék költségeinek még fent levő részletét fedezik a pénteki színházi este jövedelmével. Ennek az előadásnak oly érdekes a műsora, hogy az a kegyeletes czélon kívül is megér-

demli, hogy zsufolt ház gyönyörködjek benne. A rendkívül érdekesen összeállított műsor a következő:

- I. A Szigligeti-színház megnyitó előadásának előjátéka. Irta: *Várady Antal*.
 II. Téli apó. Dramolette egy felvonásban. Irta: *Szalóky Elek*.
 III. Magyar dalok. Irta: *Kerner István*.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 24. Bérletszám 24. (páros.)

Ma, vasárnap 1903. október 25-én:

Délután 3 órákor fél helyárral:

Régi szerető.

Színmű.

Este 7 $\frac{1}{2}$ órákor rendes helyárral:

A DRÓTOSTÓT.

Operette.

HELYARAK: Nagypáholy 14 korona. Földszinti és első emeleti páholy 12 kor. Másodemeleti páholy 8 kor. Zsölye 3 kor. Kőrszék 2 k r. 40 fill. Támlásszék, 2 kor. Erkölyülés 1-ső sor 1 kor. 20 fill., közép 2-ik sor 1 kor. Erkölyülés oldal 2-ik sor 80 fill. II. emeleti zártszék 60 fill. Földszinti állóhely 1 kor., Diák és katonajegy a földszintre 60 fill. Karzati állóhely 40 fill. Egy színlap 20 fill.

Jegyek előre válthatók a színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénziárnyítás 7 órákor.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3. órától előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órákor, vége 10 órákor.

Holnap, hétfőn október 26-án

Fegyver nélkül.

Történelmi vígjáték.

Igazságszolgáltatás.

Hornyánszky Pál tragédiája.

Városszerte élénk emlékezetben van még *Hornyánszky Pál* hegyköz-pályii birtokos tragikus halála. A kik ismerték *Hornyánszky Pált*, elkerülhetlen sorsát látták a gyilkosságban. Összeférhetetlen nehéz természete számtalanszor veszedelmes helyzetekbe sodorta a földes urat, a ki rettegett, félelmes parancsolója volt gazdaságának. Cselédjei jobbára megszöktek szolgálatából.

Indulatos természeté okozta halálát is.

Közudomásu a tragikus eset története, melyet a következőkben eleveníthetünk fel:

Június 24-én *Hornyánszky Pál* szokása szerint bejárta a gazdaságot, dorgálva a béreseket és munkásokat.

Felingerelt indulatban ért már *Vad Károly* kovács mihelyébe, ahol a kovács felesége segítségével a széna gyűjtő kerekére ráfot huzott.

Hornyánszky Pál durván támadt az asszonyra, hogy miért settenkedik mindig az ura mellett, akadályozva őt a munkájában. Így aztán ma nincs készen a kerék, pedig már tegnap ide küldte ki is kergette aztán a mihelyből az asszonyt.

A kovácsnak minden csöpp vére felforrt felesége gyalázatára s indulattól reszkette szemére hányt a földesurnak, hogy az ő fővénysége miatt kénytelen a feleségét a nehéz kovács munkában is segítségtől venni, mert nincs ember a gazdaságban, aki segíthetne a ráfelhuzásában. Ne sértgesse, ne gyalázza hát az ő tisztességes feleségét, mert bár az ő szolgálatában nyomorog, de indulatában el találja felejteni, hogy az urával áll szemközt s megtalálja torolni a sértéseket.

A kovács szavára féktelen haragra lobbant *Hornyánszky Pál* durván szikkozódva s a kezében levő fokosával a kovács felé bökött, mire a kovács súlyos kalapácsával úgy sujtotta nyakszirtre, hogy *Hornyánszky* holtan rogyott a mihely porába.

Az első ütésre azonnal kifolyt az áldozat agyvelője, a második ütés szintén mélyen belehaladt a koponyába. A törvényszéki orvosok megállapítása szerint az ütés feltétlenül halálos volt.

Az agyonütött földbirtokost holtan szállították a kastélyába, *Vad Károlyt* pedig a csendőrök azonnal letaróztatták. Az eset híre mindenfelé óriási szenzációt keltett s nagy néptömeg verődött a kastély elé.

Hornyánszky Pál elorzult arcczal, véres ruhájában a kastély hálószobájában feküdt, de a csendőrök senkit sem bocsájtottak be hozzá.

A nagyvárad kir. ügyészség részéről *Lázár Márton* kir. alügyész, *Thury András* dr. albiró, *Grósz Menyhért* dr. és *Gerő Sándor* dr. törvényszéki orvosok szálltak ki a helyszínen s megtartották a vizsgálatot, ugyszintén a törvényszéki boncolást.

Vad Károly teljes beismerésben védelmére felhozta azt a rossz bánásmódot, melyben az ő állítása szerint *Hornyánszky* az alkalmazottjait részesítette.

— Kutyának nézett bennünket uram! Nem akartam én megbánni, de nem tudtam, mit csinátok, belém bujt az ördög.

A szenzációs közérdekű bűnpörben tegnap tartották meg a főtárgyalást az esküdtbírótság előtt.

Vad Károly, az izmos, zömök kovács töredelmes bűnbánattal tesz vallomást borzalmas ütéséről. Megtört, remegő hangon bizonygatja, hogy *Hornyánszky* zsarnok, durva bánásmódja bárkit is gyilkosságba kergethetett volna.

— A feleségemet durva szitokkal gyalázza, — nagyságos urak! — mikor nehéz munkámban segítségemre volt. Elborított a harag. Nem tudtam, mit cselekszem. Isten látja lelke, én ártatlan vagyok — fejezte be vallomását *Vad Károly*.

A vádlott kihallgatása után dr. *Grósz Menyhért* és dr. *Gerő Sándor* törvényszéki orvosok véleményét hallgatta meg az esküdtszék a halál okára s *Vad Károly* szervezetére, elmebeli állapotára vonatkozólag.

Kijelentik az orvosszakértők, hogy *Hornyánszky* halálát hatalmas erejű ütéstől származó koponyazúzódás okozta. Megfigyelés útján megállapították, hogy *Vad Károly* egészséges, ép elméjű erős ember, aki erős felindulásában sem veszítette el eszméletét s józan belátását.

Kihallgatták ezután *Orbán Károly* ispánt, aki három hónapig gazdatisztja volt *Hornyánszky*nak. *Orbán Károly* előadta, hogy ő is úgy ismerte *Hornyánszkyt*, mint összeférhetlen, indulatos embert, a kinek a szolgálatában nem maradhatott sokáig.

Ő is három hónap után kénytelen volt fizetés nélkül ott hagyni a türethetetlen szolgálatot.

Dul Imre a büntény szemtanuja előadta az eset történetét s megerősítette *Vad Károly* vallomását. Csúpán annyiban tért el a vádlott előadásától, hogy azt mondja: nem látta, hogy *Hornyánszky Vad Károly* felé csapott volna fokosával.

Több tanu megerősíti ezután, hogy *Hornyánszky* türethetetlen bánásmódban részesítette cselédjeit.

A tanuk kihallgatása után megállapították a kérdéseket, melyek erős felindulásban elkövetett emberölés és erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testisértés büntetésében kérdezik bűnösnek *Vad Károlyt*.

A kérdések megállítása után *Baróthy Pál* kir. alügyész vádbeszédjét hallgatta meg az esküdtbírótság.

A váddal szemben pedig dr. *Gyémánt Jenő* mentette *Vad Károly* bűnösségét s tagadta, hogy ez erős felindulásában elkövetett védelem túlhágásában elkövetett tettéért *Vad Károly* büntethető.

A pörbeszédok után az esküdtök visszavoltak verdiktozatalra.

Elítélt uzsorások.

A magyar-csékei uzsorakonzorcium monstre bűnpörében tegnap délután 3 órákor hirdette ki *Fassie Pál*, a tárgyalás elnöke a marasztaló ítéletet.

Folytatólagosan üzött uzsora vétségében mondották ki bűnösnek az érdeemes konzorcium részvényeseit, s *Breider Mórt* 1 havi fogházzal, 2 évi hivatalvesztéssel és 800 korona pénzbüneteléssel, *Bartók Kálmánt*, 2 havi fogházzal 2 évi hivatalvesztéssel és 500 korona pénzbüneteléssel, *Egelő Milit* pedig 60 korona pénzüntetéssel sujtották.

NYILTTÉR.

Kedvező alkalom!

Mérsékelt olcsó árak!

Csakis szolid kiszolgálás!

Fémjelzett

arany és ezüst órák és ékszerek.

Nickel és aczel órák.

Fali lógony- és ébresztő órák.

Ezüst és china ezüst evőkészletek.

Ezüst gyermek evőkészletek.

Mindenféle alkalomra való

értékes ajándék tárgyak.

Szemüvegek, hev- és légsúlymérők.

Jól szervezett

óra- és javítóműhely.

Feltétlen jótállás.

Szilágyi Géza^{utóda}

műorás,

Nagyvárad, Szt. László-tér,
a Fekete Sas szálloda épületben.

Ország Sándor

zongoragyára

R-Palota. (Budapest mellett).

Alapított 1861-ben.

Ajánlja a mai kor igényeinek mindenben megfelelő

uj orgonáit.

Elvállal javításokat a legjutányosabb árak mellett.

Kisebb orgonák raktáron!

211 Árjegyzéket kívánatra küldök.

Olesó és jó
SZŐLŐ!
Édes, piros
Bakar szőlő!

kilója 18 kr.

Csak rövid ideig kapható:

Mertz Nándor utóda
cégnél

Nagyvárad, Körözs-utca.

Telefon 448. sz.

Mikor örülhetünk?

Csak akkor, ha szükségletünk
mielőtt beszerezni meggyőződést sze-
rezünk, mily remek raktár áll ren-
delkezésünkre

Telcsér Mátyás

divatruházában **Zöldfa-utca,**

mely üzlet teljesen újonnan a legszebb
és legdivatosabb árukkal lett berendezve,
ugy hogy a legjobb árut kereső közön-
ség is megtalálja szükségletét és ár-
tekintetében föltétlenül olcsóbb, mint
bárhon, úgy hogy már 10 frt. bevásár-
lásnál is nagy pénzüsszeget takarít-
hatunk meg. Remek választék őszi és
téli újdonságokban, különösen figyelem-
reméltő nagy vászon raktáram és kész
női ruha raktáram. Alkalmi vétel:

Kész blousok 50 krtól
Teniszt barhet 11 krtól
100 ágyszerítő 65 krtól
Szőnyeg . . . 9 krtól 467.

Ingyen fénykép.

IRODALOM.

Francia nyelvten és olvasókönyv.

A reáliskolák IV., V. és VI. osztálya szá-
mára. Szerkesztették Havas Adolf és dr.
Kovács S. János. Francia nyelvtenaink sorá-
ból messzire kimagaslik a czimben jelzett
könyv. A kezdet nehézségein túlesett növén-
dékek számára készült s a gyakorlatban oly
kitűnően bevált gyakorlati rendszert követi.
Fokozatosan haladó olvasmányokkal vezet be
a növendéket a francia nyelv szellemébe s
az olvasmányokhoz fűzi a nyelvtani megjegy-
zéseket. Azonfelül minden egyes olvasmányt gyá-
korlatokká, kérdésekké dolgoz fel s összegyűjti
a szövegben előforduló gallicizmusokat. Hogy
a gyakorlati cél minden tekintetben elérjék,
közben a mindennapi életből vett beszélgeté-
sek jönnek. Befejezésül jön nyelvtani összefog-
lalás és szótár.

Mindebből csak az olvasmányok összevá-
logatása Havas munkája. Az igazi szellemi
munka, a kitűnő módszer dr. Kovács S. Jánost,
felső kereskedelmi iskolánk kitűnő igazgatóját
dicséri, ki igazán érdemes munkát végzett e
tankönyv megírásával s nagy szolgálatot tett
a francia nyelvtenítés ügyének. A 300 oldalas
kötet a Franklin-társulatnál jelent meg s ára
3 kor. 50 fillér.

TAVIRATOK

Hymnus a katolikus templomokban.

Budapest, okt. 24. (Saj. tud. táv.)
Köztudomású még a boldogult Heteyey
Sámuel pécsi püspök dogmatikus állás-
foglalása a Hymnus ellen s ez alkalom-
ból merült föl a kérdés, vajjon a ma-
gyar nemzeti Hymnus énekelhető-e a
katolikus templomokban? Mint a »Ma-
gyar Nemzet« írja, a tegnapielőtti püs-
pöki konferencián a kérdés fölött is
tanácskoztak, de a tárgyan döntés nem
történt, mert a püspöki konferencia nem
hivatott elvi döntést hozni. De megállá-
podás történt arra nézve, hogy a Hym-
nusban dogmatikailag kifogásolható kife-
jezés nincs, mert: »Megtűnhődte már e
nép a multat s jövődőt« — ez annyit
fejez ki: Uram, irgalmazz nekünk sok
szenvedéseinkért.

A török válság idejéből származó egy-
házi énekünkben számos ilyen kitétel
található.

Hogy pedig Kölcsey ev. ref. vallásu
volt ez nem képez akadályt, hiszen
Bach is protestáns zeneszerző s rekviem-
jeit mégis elfogadta a kath. egyház
egyházi énekeknek.

Egyetértettek továbbá abban, hogy a
Hymnus csak a mise végeztével a pap imád-
ságu után énekelhető, mert mint egyháziének
a misébe be nem illeszhető. De a kivo-
nulás éppen alkalmas a Hymnus ének-
lésére.

Az Egyetértés munkatársa megkérdezte
e tárgyra vonatkozólag Szmrecsányi Pál
püspök Ő excellenciáját is, aki e tárgyan
a fentiekkel teljesen megegyezőleg nyilat-
kozott, kijelentette, hogy a Hymnusnak
igenis helye van a katolikus templomok-
ban, csupán annak éneklésére a megyés
püspök engedelmét kell kérni.

A válság.

Bécs, október 24. (Saj. tud. táv.)
Lukács László a mai kihallgatásról visz-
szajövet újságírók előtt kijelentette, hogy
a király meghallgatta előterjesztéseit, de
tárgyalásokba nem bocsátkozott s egyál-
talan döntés nem történt.

A király fentartotta magának a ha-
tározatot s egyidőre Lukácsot Bécsben
marasztotta.

Héderváry többek előtt ugy nyilat-
kozott, hogy valószínűen újabb meghívá-
sok fognak történni s a király részletes
tárgyalás tárgyává teszi az elé terjesz-
tett programot osztrák tanácsadóí-
val is.

Széchenyi Gyula gróf sötéten nyilat-
kozik a helyzetről. O ugy látja, hogy az
osztrák politikusok nem veszik figye-
lembe a magyar alkotmány két oldalú
szerződés voltát, mely a nemzet és király
között paktum gyanánt kötött, nem
ugy mint az osztrák, mely csak az ural-
kodó kegye.

Bécs, október 24. (Saj. tud. táv.)
A magyar miniszterium palotája előtt
egész kocsitábor állomásozik.

Politikusok egész raja gyűlt itt össze,
Héderváry, Körber, Goluchovszky egy-
másután jártak a királynál. Bécsben
valószínűnek tartják, hogy újabb meghí-
vások fognak történni.

Bécs, okt. 24. (Saj. tud. táv.)
November 1-én, ha addig létre jöhet
a békesség, a király *Budapestre* jön.

Budapest, okt. 24. (Saj. tud. táv.)
A Szederkényi-pártnak sikerült 20 alá-
írást szerezni a Ház összehívására. Hét-
főn terjesztik Apponyi elé s valószínűen
csütörtökön hívják össze a Házat.

Ez ülésen *Beöthy, Ugron* és *Holló*
fognak felszólalni.

Bécs, okt. 24. (Saj. tudós. táv.)
Tisza István gróf meghívást kapott
Bécsbe. Többen tudni vélik, hogy e meg-
hívásnak csak informativ jellege van, míg
mások biztosra veszik *Tisza* megbizató-
sát. De bizonyos az, hogy *Tisza* sem
helyezkedhetik a 9-es bizottság állásfog-
lalásával ellentétbe, mert ő is aláírta a
megállapított programot.

Budapest, okt. 24. (Saj. tud. táv.)
Tisza István gróf este elutazott Bécsbe.

Garázdálkodó török bandák.

Konstantinápoly, október 24. A porta
értesítette az orosz és osztrák-magyar nagy-
követeket, hogy négy francia és német tisztet,
akik török szolgálatban vannak, abba a bizott-
ságba nevezett ki, amely itélkezni fog a garáz-
dálkodó török katonák felett. (M. T. I.)

Az orvos és betege.

Irtá: Conan Doyle.

3.

— Gondoltam, hogy kolléga. Mindenkor ér-
deklődtem az idegbajok iránt; legjobb szeretnék
pusztán velünk foglalkozni, idegspecialista lenni,
de hát tetszik tudni, az embernek azzal kell
foglalkozni, a mi éppen akad. De hát az nem
tartozik ide, Holmes úr s különben is tudom,
milyen drága az ideje. Tehát ügyemre térek.
Lakásomon, a Brook-utczában sajátságos dolgok
történtek s az ügy ma este olyannyira kiélese-
dett, hogy egy óráig sem akarok az ön tanácsa
és segítsége nélkül maradni.

Sherlock Holmes leült és meggyújtotta a
pipáját.

— Egészen rendelkezésére állok — szóló
vendégünkhöz — kérem, közölje velem a lehető
legrészletesebben, mi nyugtalanítja önt.

— Sok igen jelentéktelen körülmény ját-
szik bele a dologba, — szinte szégyellek rólok
beszélni. De a dolog teljesen érthetetlen előttem
s legutóbb olyan rendkívüli fordult, hogy szük-
ségesnek tartom a legapróbb dolgokat is el-
mondani Itéljék meg önök maguk, mi a lénye-
ges és mi a mellékes.

Vissza kell térnem tanuló éveimre. Taná-
raim, kiknek előadásait a londoni egyetemen
hallgattam, nagyra tartottak; ezt dicsekvés
nélkül mondhatom. Szigorlataim végeztével
folytattam tudományos kutatásaimat és asszisz-
tensi állást kaptam a Kings College kórházban.
Megfigyeléseim, melyeket a merevgörccs körje-
lenségeiről tettem, némi feltűnést keltettek s
munkámért, melyet az idegrendszer elváltozá-
sairól irtam s melyet barátja az imént említett,
megkaptam a Pinkerton-díjat és a nagy arany-
érmét. Nem tulzok, ha azt mondom, hogy ak-
koriban fényes jövőt jósoltak nekem.

A legnagyobb akadály, mely pályámon
megakasztott, nagy szegénységem volt. Specziá-
listának, ha boldogulni akar, a legelőkelőbb
utczák egyikében kell letelepedni, hol a házbér
szinte megfizethetetlenül nagy és a berendezke-
dés vagyona kerüli. Aztán kocsit és lovakat is
kell tartania és legalább annyi tőkével rendel-
keznie, hogy pár évig a kamataiból is megélhes-
sen. Nálam minderre még gondolni sem lehe-

tot; csak azt remélhettem, hogy tíz év alatt megtakaríthatok annyit, amennyivel majd önálló praxist kezdek. Egyszerre azonban egészen új, váratlan megoldás kínálkozott nekem.

Egy reggel belép hozzám egy Blessington nevű ur, előttem teljességgel idegen és minden bevezetés nélkül így szólit meg:

— Ön az a Trevelyan Percy, aki olyan kitűnően szigorlatozott s nemrég nagy díjat nyert?

Meghajtottam magamat az idegen előtt.

— Feleljen nekem fésztelelenül és nyíltan — folytatta az idegen — mert csak hasznára lesz. Van tehetsége, hogy karriert csináljon, de megvan-e hozzá a kellő modora?

Ez furcsa kérdés volt.

— Remélem, van egy kis illemtudásom! — válaszoltam mosolyogva.

— Nincsenek rossz szokásai? Például nem iszákos, mi?

— Uram! — szóltam felugorva.

— Csak ne heveskedjünk. Teljesen igaza van, de mindezt meg kell kérdeznem. — Mondja csak, miért nem kezd praxist, mikor olyan jó neve és tehetsége van?

Vállalt vontam.

— Csak ki vele — folytatta veszekedő hangon az idegen. — Persze a régi história. Több a fejben mint a zsebben, mi? — Mit szólna hozzá, ha én módot adnék önnek, hogy a Brook utcában megtelepedhessék, mi?

Kövét meredtem az álmétkodástól.

— Tudja, nem a maga kedvéért teszem, hanem a magaméért! — folytatta Blessington ur ridegen, egészen nyíltan megmondom önnek, hogy gondolom a dolgot. Ha tetszeni fog önnek nagyon meg leszek elégedve. Van egy kis tőkém, azt akarom gyümölcsösíteni s kedvem van rá, hogy önnel gyümölcsöztessenem.

— De miért? — nyögtem még mindig kábultan.

— Miért? Ez éppen olyan spekuláció, mint akármilyen más, sőt a legtöbbször biztosabb.

— Mit kíván hát tőlem?

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Mennyi bor termelt? Nagyvárad város területén levő szőlőtulajdonosok ismételtén felhivatnak, miszerint a borfogyasztási-adóörvények és szabályok hivatalos összeállítására 16. és 17. §-ának rendelkezéséhez képest, — tekintet nélkül, — az 1903 évi magánkiegyezésre — a szüret befejeztével bortermésük mennyiségét, ugyszintén a pinczébe helyezés idejét az ezen időponttól számított egy hét leforgása alatt a városi fogyasztási adóhivatalnál szóval, vagy írásban jelentsék be. Nagyvárad, 1903 október 24. *Lukács Odön*, adó- és pénzügyi tanácsos.

Határidők.

	Budapest, okt. 24.
Buza októberre	7.86
Buza áprilisra	7.88
Tengeri	6.36
Rozs okt.	6.80
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

Értéktőzsde

	Budapest, okt. 24.
Osztrák hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	585.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1903. okt. 24-én.

Magyar aranyjárdék 4	118.25
Magyar koronajárdék	97.55
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2	—
Magyarvasuti kölcsön ezüstben 2 1/2	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	97.75
Italmérsi jog megváltási kötvény	—
Horvát szlavonföldterhermentesítési kötvény	97.40
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcsön	205.—
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	155.—
Osztrák járadék papírban	99.75
Osztrák járadék papírban	100.25
Osztrák járadék aranyban	119.25
Osztrák államkölcsön	99.75
Osztrák államsorsjegyek	153.50
Osztrák magyar bank részvény	16.07
Magyar hitelbankrészvény	725.25
Osztrák hitelintézet részvény	657.—
Párisi vista	19.05
29 frankos arany (Napoleon'dor)	117.22
Németbirodalmi marka	239.32
Londoni vista	95.20
20 márkás arany	23.47

* szerkesztésért felelős

Dr. VUCSKICS GYULA

Nagyvárad város tanácsnak jog- és gazdasági osztályától.

Árlejtési és árverési hirdetmény.

Nagyvárad város tanácsától nyert megbízás folytán f. évi november 16-ik napján d. e. 10 órakor a városháza termében a következő vállalatokra árlejtést fog tartani:

1. A város részére 1904. 1905. és 1906. években szükséges mintegy 2000 köbméter tiszta cserfa fűtési anyag szállítása, bánatpénz 1000 korona.

2. A város részére 1904. 1905. és 1906. években szükséges nyomtatványok készítése és szállítása; bánatpénz 1000 korona.

A 2. tétel alatti vállalatra nézve megjegyeztetik, hogy ezen vállalatot csakis helybeli bejegyzett cégek nyerhetik el, az 1. tétel alatt jelzett vállalat vállalkozója pedig, ha itten állandó lakással nem bírna, állandóan Nagyváradon lakó megbízotttól köteles gondoskodni.

Ajánlatot szóval vagy írásban lehet tenni s a zárt ajánlatok, melyhez egyszersmind a

kívánt bánatpénz is készpénzben vagy óvadékpénzes értékpapirokban, vagy a városi pénztár által kiállított letéti nyugtában csatolandó — alulírott kezéhez 1903. évi november hó 16-ik napjának d. e. 10 órájáig lehet beadni, mikor is azok felbontatni s elbíráltatni fognak.

Azon körülményt, hogy ajánlattevő a feltevételeket, egyszázjegyzéket, jelen hirdetményt, mely okmányok alulírott hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők — ismeri s magára nézve kötelezőknek elfogadja a zárt ajánlatokban világosan kifejezni köteles.

Ajánlattevőt tett ajánlata azonnal, ellenben Nagyvárad városát csakis a törv. hat. biz. vonatkozó határozatának jogrőre emelkedésével kötelezi.

Nagyvárad, 1903. okt. hó 24-én.

Komlóssy József,

472.

küldöttségi elnök.

Uj! VENDÉGLŐ Uj!

A n. é. közönségnek, jó ismerőseimnek és barátaimnak van szerencsém becses tudomására hozni, hogy Nagy-Körözs-utca 1. szám alatt, egészen újonnan épített helyiségben egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

vendéglőt

nyitottam.

A gyönyörűen festett és berendezett nagy és kényelmes *étteremben* tisztelt vendégeim *kitűnő étellel, tisztán kezelt legjobb minőségű italokkal* lesznek előzőken és legpontosabb kiszolgálás mellett el látva és hiszem, hogy a teljes megelégedés folytán gyakran fognak megjelenésükkel szerencsétleni.

A nagybecsű közönség pártfogását kérve vagyok

mély tisztelettel

SZABÓ GYULA,

vendéglős.

Nagy Körözs-utca 1. szám.

Pénzbeszedő

fix fizetéssel és magas jutalékkal elsőrangú cégnél állandó alkalmazást nyer.

Czím a kiadóban. 458.

Bihar

megyében

eddig

9 főnyereményt

és

23 más nagyobb

nyereményt

fizettünk ki.

Bebizonyított tény, hogy a magy. királyi szab. osztálysorsjáték után igen sokan jutottak jóléthez, sőt gyakran nagy vagyonhoz is; miáltal a magyar osztálysorsjegyek általános kedveltségnek örvendenek. Egyetlen más sorsjáték sem nyújt hasonlóan kedvező nyeresési esélyeket oly nagy összegű nyereseményekkel, mint a magyar osztálysorsjáték.

A következő osztálysorsjáték hat osztályában 110.000 sorsjegyből 55.000 darabot, tehát a felét körülbelül

14¹/₂ millió korona készpénzzel sorsolják ki.

Főnyeremény esetleg egy millió korona, illetve: 600.000, 400.000, 200.000, 2 á 100.000, 90.000, 2 á 80.000, 70.000 stb. stb.

A megrendeléseket f. é. november 3-ig kérjük.

Az első osztályu eredeti sorsjegyek ára: egész kor. 12.—, fél 6.—, negyed 3.— és nyolczad 1 K 5 f.

Sorsjegyeket *postautalvány-összegek* ellenében, vagy *utánvétellel* küldünk. — *Hivatalos nyereményjegyzékekkel* pontosan szolgálunk. Játéktervet minden sorsjegy-küldeményhez mellékelünk. 468

NEMZETI PÉNZVÁLTÓ-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, Gizella-tér 1. Sürgöny cím: NEMZETI PÉNZVÁLTÓ BUDAPEST.

Intézetünk

abban a helyzetben van, hogy bármily nagy nyeresémet — még esedékesség előtt is — a legszigorúbb titoktartás mellett, **jutalékmentesen** fizet ki és ügyfeleinek minden irányban a **legmesszebbmenő biztonságot** nyújtja.

A

legtöbb főnyereményt nálunk

vásárolt sorsjegyeken nyerték.

Hitelt nyújtok
 1-2-3 évre (kamattól): városok, községek megyék, vízszabályozó társulatok, mérnöki hivatalok, szövetkezetek, nagyobb uradalmak s más hitelképes testületeknek.
 A hitelnyújtás szőlővesszőre és borra nem vonatkozik.

A Richter-féle LINIMENTUM CAPS. COMP Horgony-Pain-Expeller
 egy régi kipróbált háziaszer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik köszvények, csúznál és meghüéseknek.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjeljegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József, gyógyszerésznél Budapest.**
 Richter F. Ad. és társa,
 •• ceász. és kir. udvari szállító ••
 Rudolstadt.

Kiadó lakás.

A Kossuth-utcai Mezey-féle házban egy II. emeleti 6 szoba és mellékhelyiségekből álló lakás f. évi november hó 1-től kiadó.
 417

A várad-velencei volt Weinberger-féle gyárhelyiségben

2 magtár

azonnal bérbevehető.
 Értekezhetni lehet a Nagyvárad Takarékpénztárnál. 807.

Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!

Jurisics Miklós felszabadított a török járom alól és Jurisics Péter gyógyszerész Pakráczon megszabadít a betegségtől kitűnően ható szereit által.

A Jurisics-féle Pakráczai cseppek oly csodászerű balsam, melynek egy házban sem volna szabad hiányozni, mert a **Jurisics-féle Pakráczai cseppek** oly előnnyel bírnak, hogy minden baj ellen használhatók és mindig csodászerű hatással van. A **Jurisics-féle Pakráczai cseppek** legbiztosabban gyógyítják a **gyomorbajt és székrekedést, gyomorgörccsöt, rendellenes székürülést, étvágytalanságot, aranyeres bántalmakat** és ezzel kapcsolatos fejfájást, **gyomorégést, felbűffogást, sápkórt, szédülést** és mindenfajta **gyomorkatarást**, de a legfényesebb sikerrel alkalmazatik külsőleg is, nevezetesen **daganatok, égési sebek, szaggatás és köszvényes bántalmaknál**, mert a hol semmi-féle szer nem használott ott a **Jurisics-féle Pakráczai cseppek** már rövid használat után nem csak enyhítést, de gyógyulást hozott. Ezt számtalan hála nyilatkozat minden országból bizonyítja.

A **Jurisics-féle Pakráczai cseppek** megrendelhetők közvetlenül

JURISICS PÉTER gyógyszerésztől PAKRÁCZON 426. sz.

Árak használati utasítással, láda és postaköltséggel.
 12 üveg kor. 5.— 36 üveg kor. 12.40 Minden 12 üveg után egy 24 > 8.60 48 > 16.— üveg PAKRÁCZI CSEPPEK ráadásul ingyen.

Köhögés, tüdőfájás, torokbaj, rekedtség, nehéz lélegzés, oldalnyílás influenza és hurut ellen felülmulhatlan szer

a Jurisics-féle Szlavoniai növénynedv.
 Ára: 2 üveg 3 kor. 40 fill., 4 üveg 5 kor. 80 fill., 6 üveg 8 kor. 20 fill.

Hideglelés és láz ellen kitűnő szer a **«Febri Fugo»** mely rendkívül gyorsan és biztosan hat. — Ára: 2 üveg kor. 4.20, 4 üveg kor. 7.— 6 üveg kor. 10.—

Szlavoniai növénynedvből és «Febri Fugo»-ból két üvegnél kevesebbet nem lehet rendelni. Ezek rendelésénél is egy üveg **Pakráczai cseppek** ingyen kapunk.

Jelszavam: **Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!**
 Főraktár Budapest:

Török József gyógytárában **Király-utca 12.**

Vidmarics Péter magyarázza a **Pakráczai cseppek** csodászerű hatását.

Vászon, fehér és asztal reműek, damast árúk elismert legelőnyösebb árban. Tartósságáért kezességet vállalunk. Teljes menyasszonyi kelenyék remek kivitelben 100 frttól 5000 frttig.

Valódi angol és francia különlegességek, czibelin, schottisch és doubl kelmékben gyönyörű választék — ugyszintén olcsóbb kelmékben is — 120 centiméter széles, már 25 krtól kezdve.

Óriási választék fekete és színes ruha és blous selymekben, sima selymek, minden létező minőség és színben a legolcsóbb árakban.

Remek kivitelű díszek, selyem applicatio — chaotüle és valancien csipkék, fekete fehér és ecrü színekben, — kivételes olcsó árakban.

Salon szőnyegek, futó, velvet tapestry és spárga szőnyegek függönyök, lambrekinok, fali és ágyeló szőnyegek, ágy garnitúrák, csipke és tüll függönyök, fehér — crem és ecrü színben állandóan óriás választékban és legolcsóbb árakban.

Egy ablak szövet függöny már 95 krért.

Mindennemű bélék árúk és hozzá való szabott árakban.
 Egy ruhához teljes hozzávaló 1 frt 35 kr.

Teljes csecsemő kelegyék gyönyörű kivitelben igen olcsó árakban.
Kocsi és plüss takarók,
 gácsi és brassói pokróczok, méter és darab számra.
 Eredeti gyári ár.

Férfi és gyermek fehérneműek, ingek, kézelők, gallérok, harisnyák, zsebkendők, jäger és trico alsó ruhák nagy választék és nagyon olcsó árakban.
 Egy férfi gallér 10 kr.,
 1 pár kézelő 20 kr.

Berliner és posztó nagy és fél nagy kendők, fejkendők, selyem, chachemir és delainbót, selyem, zsenillier, gyapju schawlok.
 Egy gyapju schawl 45 kr.

paplan és matrácz készítettés saját felügyeletünk mellett, gyönyörű kivitelben, továbbá pluss, pique és trico paplanok.

Fiók-üzlet: Debreczen Piacz-utca.
Fő-üzlet: Nagyvárad Bémer-tér.
Fiók-üzlet: Kisvárdá László-tér.

ÉRTESÍTÉS

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy a közelgő **őszi és téli idényre** raktárunkat nagy mennyiségben a **legújabb és legdivatosabb** árúkkal és nagy alkalmi vételekkel felhalmoztuk és kérjük az igen tisztelt vásárló közönséget a saját érdekében is, hogy szolid és legolcsóbb árúinkról s pontos kiszolgálásról általánosan elismert üzletünket felkeresni sziveskedjék.
 Kiváló tisztelettel

WALLERSTEIN FÜLÖP FIAI.

Szolid szabott árak túlfizetés teljesen kizárva.
 Különösen figyelemre méltó!
 Az ujonnan berendezett női és gyermek confection raktár dús választékban, **eredeti modellek.**

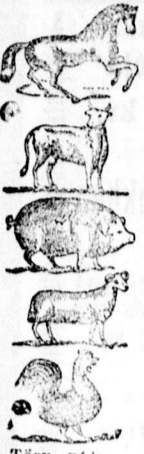
Férjem uram sem ellenzik

David Gyula, eszéki gyógyszerész, szépitőszereit használja. Széplő és más arczfoltok ellen Eszéki pomádéja ára 70 f., K. 1. 20, 2. 20, makacs arczfoltoknál az erősebb hatású Pompadour-pasitám kőcsöge K. 3 és 5. Arczcauftló fekete pont alakú miteszerek egyedüli mullasztója a Juvénil, ára K. 1 és 2. Bármelyik szerem használata előtt csakis Detergon különös porzappannal kell mosni K. 1, 2, 3. Örömet szerzek sziate ifjító hajfestőmmel az őszülőknek, próbaüveg K. 2, 4 és 8. **ANTEGRIN. Háziállatok óv- és gyógypora.** Minden

gondolkozás és kérdezősködés nélkül, hogy mi volna jó, csakis Antegrin kell, a mint bágyadtak, mindjárt beadni. Egyszeri adag alig kerül 3 krajczárba,

mellyel nagy kárt elhárítanak azok, a kik óvszerképen és étvágygerjesztőül hébe-korba adva bizalásokról is mindig már előre megrendelik, például 100 darab sertés közt a dögöt megszüntetni 10-15-20 kilogramm szükséges. Egy tekerés ára K. 2, mely elég 2 süldő megmentésére. Egy kilogramm ára K. 4. Két és fél kilogrammot tíz sertésre csomagolással K. 10.32 f-ért már bérmentve is küldöm. Öt kilogramm 20 K. helyett K. 19; de 10 kilogramm csak K. 34. Kaphatók posta v. vasuton utánvétellel küldve, csakis **Dr. David Viktor.**

Törv. védve. Gyógyszerész-tudor, a m. kir. természettudományi társulat rendes tagja. Szent István királyi gyógyszer-tárában, ESZÉK, aludrósa.

Sz. Kocsis János

férfi-szabó üzlete,
Nagyvárad, Szent László-tér,
a Sas kávéház mellett.

Nagy raktár valódi angol, francia és honi

szövetekből,

melyekből **jutányos árákért** a legszebb, legelegán-
sabb angol és francia szabás szerinti **uri ruhákkal**
szolgálhatok.

Tisztelettel
Sz. Kocsis János, férfi-szabó.

Andriska Jenő

RÖVIDÁRU, NŐI- és FÉRFI
SZABÓKELLÉKEK
és DIVATÁRUK RAKTÁRA

NAGYVÁRAD, Szent László-tér 1. szám.

Őszi idényre

ajánlom a kitűnőnek elismert, glace, svéd és szarvas-
bőr keztüimet a következő áron:

- 1 pár női glacé keztü . . . —.70, —.85, 1.— frt.
- 1 pár női svéd » 1.30, 1.50 »
- Vizben mosható női szarvasbőr keztü 1.10, 1.40 »
- Férfi glace keztü 1 frttól feljebb
- Férfi özbőr, szarvasbőr valamint noppa keztük nagy
140 választékban.

Keztük tisztítása páronként 12 kr.

A legújabb ruhadiszek: **csipkék, boak, színházi
sawlok, esőernyők, harisnyák, bélések,** állandóan
nagy választékban.

Férfi **ingek, gallérok, kézelők, nyakken-
dők, lábtyúk, harisnyák, harisnya kötők, nadrág-
tartók** a legjobb minőségben és minden a legolcsóbb

SZABOTT ÁRAKON!

Kézimunkák és hozzávalók. Női és férfi szabó-kellékek.
Mindennemű rövidárak. Pipere cikkek,
TELEFON 488. TELEFON 488.

Keztü gyári raktár!

**Mezey Sándor, Szt. László-tér „Sas“-szálloda alatt.
Uri, női divat és fehérnemű raktára.**

Ajánlja a n. é. közönség figyelmébe kizárólag legjobb minőségű árukkal felszerelt raktárát.

Urak részére: Kalapok, fehérneműek mérték szerint a legjobb kivitelben. Keztük, harisnyák, meleg
gyapju alsó ruházatok. Különlegességek nyakkendőkben, gallérok s minden ide tartozó cikkek.

Hölgyek részére: Juponok, Blousok, pongyolák, fűzők, harisnyaneműek, keztük s mindennemű
ruházati idény és pipere cikkek, a legválogatottabb kivitelben,

gyermekruha ujdonságok.

Meleg alsó ruházatok gyermekek részére.

Vidéki rendelések lelkiismeretesen eszközöltetnek. Kivánatra választék küldetik.

Mezey Sándor,

Szt. László-tér „Sas“-szálloda alatt.

Derékfűző (Mieder)

Belégszabó és gummiruk

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmulhatlanul

kedvez főáruháznak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyere-
ményénél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek; csak a legutóbbi 5
hónapban a

3 legnagyobb nyereményt és pedig:

a **605.000** koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,
a **100.000** » főnyereményt a 74366. » »
a **90.000** » » a 109780. » »

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt.
A most következő magy. kir. szabadalmazott 13. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut ^{sz.} összesen egy hatalmas ös szegyet,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyeremény **400.000**,
1 à **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à
80.000, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, 1 à **50.000**,
1 à **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**,
8 à **15.000**, 36 à **10.000** korona és még sok egyéb;
összesen **55.000** nyeremény és jutalom **14.459.000**
korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt — 75 vagy kor. 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti
sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.— $\frac{1}{2}$ eredeti sorsjegy frt 3.
vagy kor. 6.—; $\frac{3}{4}$ eredeti sorsjegy frt 6.— vagy kor. 12.

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében
küldjük.

Hivatalos tervzet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk
f. é. november hó 2-ig bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruháznak osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.

II. fiók: Múzeum-körut 11/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankházának Budapest.**

Kérek részemre. I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sors-
jegyet a hivatalos tervzettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben { utánvételezni kérem } A nem kívánt tör-
postautólevéllyel küldöm } lendő
mellékelve bankjegyekben (bélyegekből)

Pontos cím:

Hirdetések felvételnek legjutányosabb árban elap kiadóhivatalában.

Nyomatott a Szent László nyomdában Nagyváradon.

Mintegy 50.000 különféle zöld ojtás eladó
őszi szállításra, rendelések már most elfo-
117 gadtatnak.

Szabó és Hajnal

fűszer-, esemege-, bor- és déligyümölcs-
üzletében

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA,

Nagybani szállóeladás.

Csemege szálló kilója **20 kr.**

Nagyobb vételnél árengedmény.

Görög- és cukordinnyékben
nagy választék.

Nagy raktár sajtjélek, prágai
sódar, szalámiból. Naponta friss
TEA-VAJ 1 kilo 1 frt 20 kr.

Világhírű

Előpatazi gyógy- borviz.

Egy liter 10 kr.

Kérjük t. vevőinket napi vagy
heti szükségletüket feladni, a mit
kihordó kocsinkkal díjtalanul haza-
küldünk.

Vidéki rendeléseknél csomago-
lást nem számítunk s díjtalanul
küldjük az itteni állomáshoz.

Számos megrndelést kérve,
maradunk

kiváló tisztelettel

SZABÓ ÉS HAJNAL.

Ujdonság! Megay Foot-Ball bombái a legki-
tűnőbb csokoládés gourmand-
csemege 1 darab 15 kr.

TELEFON 194.

TELEFON 194!

GYŐRI SÁNDOR

gázerőre berendezett mű- és homoru köszörülő
műhelye,

Nagyvárad, Kert-utca 1. sz.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesí-
teni, hogy

gázerőre berendezett
mű- és homoru köszörülő műhelyemet

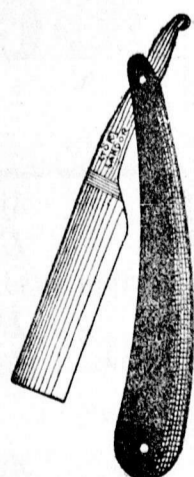
a mai kor igényeinek teljesen megfelelően a
legmodernebbül felszereltem.

Minden e szak-
mába vágó mun-
kátatok, u. m.
oltók, tyukszem-
vágók, beretvák
és mindennemű
kések tükörfé-
nyesre palléro-
zása valamint
késműves mun-
kák előállítás,
a leglekiismer-
tesebb kidolgozás
és árszámítás te-
kintetében a leg-
olesőbban állitta-
tik elő.

Tisztelettel kérem a m. t. közönséget a
sajt érdekükben is, hogy óvakodjanak az utczai
házaló köszörűsöktől, kik a munkát nevemben
szedik össze köszörűltetni s azt továbbítják.

295

Kiváló tisztelettel
Győri Sándor.

A tisztelt közönséghez!

A nagyváradai nyomdák összes személyzete tegnapi napon a munkát minden felmondás nélkül beszüntette.

A munkások oly tulzott követelésekkel léptek föl, hogy azoknak teljesítése — hacsak részben is — egyenesen tönkreteszi a nyomda és lapvállalatokat, ennek folytán a követeléseket a nyomdatulajdonosok és lapkiadók minden méltányosság mellett sem képesek teljesíteni.

Ebben a kényszerhelyzetben tisztelettel tudomására hozzuk a n. é. közönségnek, hogy mindaddig, míg a munkások követeléseiktől el nem állanak a helybeli lapok további intézkedésig nem jelenhetnek meg.

A közönség szives elnézését kérjük addig is, míg módunkban lesz a szenvedett hiányért kárpótlást nyújtani.

Nagyvárad, 1903. október 27.

**A Nagyvárad, Szabadság, Tiszántúl, Nagyváradai Napló,
Nagyváradai Friss Ujság szerkesztősegei és kiadóhivatalai.**

*Laszky Ármin, Láng József, Csávásy Gyula, Boros Jenő, Ifju
Berger Sámuel, Sonnenfeld Adolf, Neumann Vilmos, Rákos Vilmos,
Helfy László, Sebő Imre.*

vonatkozó négy átiraton kívül, három átirat körül még tárgyalás alá, közöttük figyelmet érdemel elsősorban Budapest székes főváros átirata, amelyben a képviselőházhoz felirat küldését javasolja, hogy a törvényhatóságok kérjék a Magyarországon kívül lakó birtokosok megadóztatását. Magyarországon ugyanis a statisztika szerint 1.600.000 hold föld van idegen kézben, ami óriási adózási objektum. A másik pártolásra méltó felirat Csanád vármegyéé, amelyben a szegények jogvédelméért emeli föl szavát. A harmadik Zalavármegye javaslata az iszákosságnak törvény útján való gátlására. Az állandó választmány csupán a szegények jogvédelmének rendezését tartja szükségletnek, mivel az új perrendtartás gondoskodik erről, a másik két feliratot pártolja.

*** Állir egy képviselőről.** Több budapesti újság közölte, hogy Papp János a magyar-csékéi kerület szabadeivü párt képviselője lemondott mandátumáról, mert a belényes-vasközi helyi érdekű vasut társaság igazgatójává fogják megválasztani. Papp János a Szabadság szerkesztőségéhez intézett táviratában a lemondásáról szóló hirt határozottan megczáfolja. — Még mielőtt a czáfolat híre megérkezett, Dési Géza dr. felkért bennünket annak a kijelentésére, hogy jelöltségének híre teljesen alaptalan.

*** Hymen.** Szahlander Lajos dr. fővárosi tanár eljegyezte Ficzek Lajos előkelő nagyváradi ügyvéd leányát, Margitot a nagyváradi tanács ünnepelt benutóját.

*** A színház novemberben.** A színügyi bizottság tegnap délután 4 órakor tartotta meg rendes havi ülését, hogy a novemberi műsortervezetet tudomásul vegye. Az ülésen Hoványi Géza dr. elnökléte mellett jelen voltak: Rimler Károly, dr. Dési Géza, dr. Gyémánt Jenő, Harmathy K., Beczkay Lajos, Somogyi Károly igazgató és Eleméry Ferencz jegyző. Az elnök bemutatja a színház november havi műsortervezetét a következőkben:

Modell, Báránkykék, Cziterás, Talmi hercegnő, Hunyady László (Erkel születési évfordulójára.) Drótostót, Bob hercege, Katalin, Kolodusiák, Ripp Wan Winkle, *Livion Kláui*, Fegyver nélkül, Sarolta, Bánk bán (Katona születési évfordulóján), Hamlet, Nők barátja, Jó Fülöp, Idegesek, Loute, Vöröshaju, Szökött katoná. A tervezetet tudomásul vette a bizottság. Az elnök bejelenti, hogy Sándorffy József sir emléke javára e hó 30-án tartják meg a jótekonyczélú előadást s hogy az igazgató a bizottság multkori határozata szerint az előadásokról szóló kimutatásokat esetről esetre neki bemutatja. Mindkét bejelentést a bizottság tudomásul vette. Az ülés ezután véget ért.

*** A városi-szabadelvü párt** tegnap délután Hlatky Endre elnökléte alatt ülést tartott, amelyen a havi közgyűlés elé kerülő tárgyakal foglalkozott. A nemzeti követelmények ügyében a tanács javaslatát tették magukévá. Tisza István grótot a következő táviratban üdvözölte a párt:

A városi törvényhatósági bizottság szabadelvüpartí tagjai mai üléseükből meghivatása alkalmából szívből nagy lelkesedéssel üdvözlik és az ország legszentebb igazai és legfontosabb életérdekei szempontjából hazafiui törekvéseihez és aldozatosságához teljes sikert kívánnak. Bizottsági tagok nevében, Hlatky Endre.

*** Kineverés.** Tátray Kálmán kir. törvényszéki aljegyzőt az igazságügy miniszter kir. törvényszéki jegyzővé nevezte ki és a nagyváradi kir. ítélőtáblához tanácsjegyzőül rendelte be.

*** Nagyvárad és a katonai követelések.** Nagyvárad városát több törvényhatóság szólította fel a katonai követelések ügyében való állásfoglalásra. Erre az állásfoglalásra nézve a tanács, mint állandó választmány is terjeszt javaslatot a közgyűlés elé. A tanács azt indítványozta, mondja ki a közgyűlés, hogy kívánja;

1. hogy a közös védelemre szolgáló hadsereg a magyarországi ezredének szolgálati és vezényleti nyelve fokozatosan magyarrá tétessék,
2. a katonai igazságszolgáltatás nyelve a magyarországi testeknél kizárólag magyar legyen,
3. a magyar honosságú tisztek Magyarországon magyar csapatokhoz vissza helyeztessenek,
4. a magyarországi katonai intézetek tannyelve magyar legyen,
5. hogy ezen kívánalmak alkotmányos uton valósíttatnak meg,
6. hogy a közös védelemre szolgáló hadsereg magyar részeiben a magyar jelleg kidomboríttassék, s hogy ezen kívánalmak megvalósítása céljából a magyar országgyűlés képviselőházához a fentemlített átiratoknak megfelelő szellemű feliratot intéz.

*** A novemberi esküdtek.** Tegnap délután 4 órakor sorsolták ki a november havi esküdteket. Nagy Ferencz, kir. törvényszéki elnök, Csulyok Béla dr., Pallay Jenő bírák és Jakab Mihály jegyző voltak jelen a sorsolásnál, mely szerint november hóban a következők fognak esküdtbírói szolgálatot teljesíteni: **Rendes esküdtek:** Hraanyiczky Károly, Balogh Elemér, Balogh Ambrus Sarkad, Bujdosó Sándor Komádi, Hermann Ferencz, Vaday Ignác Bihar-Diószeg, Thury Ignác Belényes, Szabó István, dr. Duma Flórián, Döme Sándor N.-Szalonta, Grünhut Henrik Fekete-Bátor, Urbanovszky Ferencz, Weiterschütz János, Komcsár Árpád Ér-Mihályfalva, ifj. Ulman Izidor, Kriszta Sándor, Bihar-Diószeg, Szemere Bálint Bihar-Diószeg, Back János N.-Szalonta, Jánossy Lajos, Rádl Ödön, Róz József dr., Kovács Béla, Szabó György dr., Czeglédy Béla Nagy-Szalonta, Demek Győző dr., Némethy Ferencz dr., Bujdosó Dániel Komádi, Antal Miksa dr. — **Pótesküldtek:** Békéssy Pál, Schwartz Sándor, Schwartz Antal, Strohmayer Pal, Kiss Ferencz, Batz Endre, Csepregi Miklós, Szabó Antal, Reich Antal és Farkas József.

*** Gyászrovat.** Kállai Sipos Imre, a belényesi református egyház huszonnégy éven át volt lelkésze, a belényesi magyarság egyik vezéralaaja vasárnap meghalt. Temetése kedden volt nagy részvét mellett. Sipos Béla újságírókollegánk édes atyját gyászolja az elhunytban. — **Fehér Dezső**, a *Nagyváradi Napló* felelős szerkesztőjét súlyos csapás érte. Édes atyja Miskolczon tegnap meghalt. Temetésére, amely holnap lesz, **Fehér Dezső** Miskolczra utazott.

*** A színház hírei.** A *mai előadás.* Micsütörtökön este Milöcker nemrég fölfrisített operettjét a Viceadmirálist adják, a már ismert szereposztásban. *Sándorffy emléke.* Pénteken ünnepi estéje lesz a színháznak. Sándorffy József, a nagyváradi színészet első meczenása emlékének hódol a szintársulat. Sándorffy sirját az ősi temető süppedt halmai közt most restaurálta a színügyi bizottság és Somogyi Károly igazgató a költségekhez olyképp járul, hogy Sándorffy József emlékére páratlan bérletszűnetben érdekes előadást rendez a színházban. Az *Uj oltárt*, Váradi Antal színháznívító prologusát, Töl apót, Szatóky Elek verses idilljét adják és ez estén mutatják be Kerner és Herodek szenzációs melodrááját a Magyar dalt. A melodráma bemutatójára Somogyi Károly meghívta a szerzőket, is, akik is valószínűen pénteken délben érkeznek Nagyváradra.

*** A szedők sztrájkja.** A nagyváradi szedősztrájk még tart és egyelőre sejtteni sem lehet, mikor ér véget. A rendőrség, mint iparhatóság előtt, a munkaadók és a munkások között tegnap is egyezkedési kísérletek folytak, a melyek azonban: a munkások merev magatartása miatt nem vezettek eredményre. A sztrájk miatt az összes nagyváradi nyomdáknak szűnetel a munka.

*** Eltűnt inas** Dóczy Imre, Bonár Gyula nagyváradi eszmadia inasa, még a nyáron, augusztus 15 én eltűnt. A ki hirt tud róla, az értesítse a fiu apját, Dóczy Józsefet Paptamásiban.

*** A keresk. és iparkamara teljes ülése.** Tegnap délután nagy érdeklődés mellett tartotta teljes ülését a nagyváradi kereskedelmi

és iparkamara, **Huzella Gyula** elnökléte és dr. **Sarkadi Lajos** titkár referálása mellett. A különböző közlések és jelentések után tudomásul vették a kereskedelmi miniszter leiratát, melyben a kamara mult évi zárszámadását jóváhagyja. Örömmel vette tudomásul a teljes ülés, hogy a földmívelési miniszter a gazdasági munkások háziipari foglalkozásának fejlesztési céljaira 10,000 korona segélyt bocsát a kamara rendelkezésére, mely összegből háziipari cikkek vásároltatnának be s a raktározás után kellőképpen értékesíttetnének. A kamara készséggel működik közre a nagyfontosságú ügyben. — A teljes ülés az egyik napi-dijas állás helyett egy irnoki állást rendszerezített. Elfogadták a kamara jövő évi költségelőirányzatát. A bevétel 24725 kor a kiadás 24504 kor. 50 fillérben van megállapítva, s így a felesleg 220 kor. 50 fillér. — Nagyvárad város főszámvevőjének azon javaslatát, hogy a vasuti kövezet és behozatali vám-díjszabás egyes díjtételei emeltessenek, a kamara, a mostani kereskedelmi és ipari pangásra tekintettel, ellenzi. A Nagyváradon felállítandó pinczér szakiskola céljára hajlandó a kamara segélyt adni az esetre, ha Nagyvárad városa a maga részéről évi 400 korona segélyt biztosít az iskolának. Az iparossegédek továbbképző tanfolyamának az eddigi 400 korona évi segélyt megszavazták továbbra is. Pártolja a kamara a biharmegyei és nagyváradi kiskereskedők társulatának az ipartörvény revíziója tárgyában a miniszterhez intézett feliratát. Ezekenkivül elintézték a miniszteri leiratokat és a társkamarák átiratait.

*** Érdekes pramlérje** volt hétfőn és kedden este a Szigligeti színháznak. Hétfőn **Lovassy Andor Fegyver nélkül** című történelmi vígjátéka, kedden **Géczy István Sarolta** című társadalmi drámája került színre, amely két mű között tudvalevőleg a Szigligeti-társaság drámapályázatának díját megosztották. Lovassy darabjának csengő versei, üde, történelmi levegője friss humora és bihari lokalkoloritje biztosították a sikert, Géczy darabjának biztos jellemrajza, érdekes meséje, erkölcsi tendenciája és biztos dialektikája szerezték meg a lelkes tapsokat. Mindkét szerzőnek babárkoszort nyújtottak át.

*** Rendőri hírek.** *Tolvaj a színházban.* Veres Károlytól, aki a Kapuczinusoknál alkalmazott cseléd, vasárnap délután a színházban keltos fedelű ezüst óráját lánczczal együtt ellopták. A tettest tegnap fogta el a rendőrség **Bátrai József**, 17 éves foglalkozás nélküli egyén személyében, aki időközben az órán már tul adott. A tolvaj a rendőrség börtönében van. — *Vakmerő cigány.* Tokai Bálintné Kispeszczutezan 137 sz. a. levő szatócs üzletébe míg a tulajdonosnő a konyhán foglalatokodott, **Nádasdi Károly** állítólag köröstarjáni kóbor cigány besurrant, és a fiókból 10 koronát kimarkolt. A tetten ért tolvajt hamarosan lefűlelték és a rendőrségre kísérték. A lopott pénz nála volt. A rendőrség börtönében van. *Hulla a trágyadombon.* A Löblé szeszgyár udvarán a trágya dombon tegnap délelőtt 10 óra tájt egy férfi halottestére akadtak. Eddig megállapította a rendőrség, hogy az illető **Petra Juon** sebes váraljai születésű csavargó napszámos. Bonczházba szállították, ahol fel fogják bonczolni.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

Az utóelőzősde zárlata.

Buza október	7.56 —
Buza április	7.67 —
Rozs október	6.53 —
Október tengeri	6.12 —
Tengeri május	5.30 —
Zab október	5.54 —

Budapesti értéktözsde.

Az utóelőzősde zárlata.

Osztrák hitelrészvény	665.50
Magyar hitelrészvény	732.50
Osztrák államvasut	662 —
Rimamurányi	461 —
Közuti vasut	603 —
Magyar jelzálog	510.50